

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló – Magòria. Districte Sants-Montjuïc. Codi 019/16

(Barcelona, Barcelonès)
Febrer – Maig de 2016

Nº Expedient:
470 K121-NB-2016/1-15422
470 K121-NB-2016/2-15765

Jordi Petit i Gil

ABANS. SERVEIS CULTURALS S.L.

c. Ventura Plaja 30-32, Àtic 1^a

08028 Barcelona

Tel.: 667 746 340 /637 794 864

ivansalvado.abans@gmail.com /jordichoren.abans@gmail.com

www.facebook.com/Abans

Arqueòleg Director
Jordi Petit i Gil

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'J' followed by 'P' and 'G'.

Coordinador científic
Ivan Salvadó Jambrina

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, sweeping 'I' and 'S' followed by 'J' and 'M'.

A Barcelona, 15 de març de 2017

Índex

Fitxa tècnica.....	4
Motius de la intervenció	5
Localització.....	6
Marc geogràfic i geològic.....	7
Síntesi històrica i antecedents arqueològics.....	8
Metodologia	12
Desenvolupament dels treballs arqueològics	13
UA 1: Sèquia del Canal de la Infanta.....	15
UA 2: Mina d'aigua i pou de registre.....	18
Conclusions i interpretació.....	21
Fase 1. Formació del terreny fins a època contemporània	21
Fase 2. Finals del segle XVIII-primera meitat del segle XIX.....	22
Fase 3. Primera meitat del segle XIX-mitjans segle XX	22
Fase 4. Mitjans segle XX – inicis segle XXI	23
Afectació arqueològica.....	24
Bibliografia.....	25
Annexos.....	26
Annex 1.....	27
Fitxes	27
Fitxes d'unitats estratigràfiques.....	28
Fitxes d'estructures.....	32
Fitxes de paviments.....	40
Fitxes de negatius i interestrats.....	41
Fitxes d'UA.....	44
Annex 2.....	46
Documentació fotogràfica.....	46
Annex 3.....	55
Planimetries	55
Índex de plànols	56

Fitxa tècnica

Nom de la intervenció	Carrer Parcerisa, 20-26. Can Batlló-Magòria
Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Coordenades UTM ETRS89	X: 427668 / Y: 4579973
Alçada	12,5 m s.n.m.
Tipus de jaciment	Urbà
Tipus d'intervenció	Preventiva
Tipus d'activitat	Control
Resultat de la intervenció	Positiu
Cronologia	Segles XIX-XX
Dates de la intervenció	Permís: 25/02/2016 a 31/03/2016 Pròrroga: 04/05/2016 a 31/05/2016
Coordinador	Ivan Salvadó Jambrina
Arqueòleg director	Jordi Petit i Gil
Dibuix de camp	Jordi Petit i Gil
Topografia	ABANS Serveis Culturals, SL
Infografia	Jordi Chorén Tosar, Markary García Álvarez
Col·laboradors	Jordi Chorén Tosar
Propietari de la finca	Corp Edificacions s.l.
Règim jurídic de la finca	Privat
Promoció i finançament	Corp Edificacions s.l.
Codi	019/16 ¹
Superfície total del solar	2.750 m ²
Superfície afectada	2.750m ²
Protecció existent	Zona d'Interès Arqueològic

¹ Cal esmentar que, inicialment aquesta intervenció havia rebut el codi 082/15, però per retards en tramitacions diverses, no es va iniciar fins l'any 2016, moment en què s'elaborà el corresponent PIA, amb el codi d'intervenció 019/16.

Motius de la intervenció

La intervenció arqueològica s'ha realitzat al solar ubicat entre el carrer Parcerisa 20-26 i el conjunt fabril de Can Batlló – Magòria situat al districte de Sants - Montjuïc i ha estat motivada per la construcció d'un edifici de nova planta amb dos pisos de pàrquing.

L'indret de l'actuació s'inclou en una Zona d'Interès Arqueològic i d'alt valor històric, per la qual cosa, d'acord amb la normativa municipal i general en matèria patrimonial, s'havia de dur a terme un control arqueològic de les obres que afecten al subsòl.

Els terrenys, part del conjunt fabril de Can Batlló, van ser enderrocats parcialment ja fa uns anys a l'espera de la construcció dels projectes a realitzar en aquell entorn. Ara, l'empresa **CORP EDIFICACIONS, SL** promotora de l'obra va decidir començar la construcció del bloc de pisos que anava a l'espai que aquí ens ocupa i a tal efecte es va posar en contacte amb l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals, SL** per dur a terme les tasques de control i documentació arqueològica.

Els treballs arqueològics han estat coordinats per l'arqueòleg Ivan Salvadó Jambrina (**ABANS, Serveis Culturals, SL**), tot assumint la direcció tècnica l'arqueòleg Jordi Petit i Gil (**ABANS Serveis Culturals, SL**).

Localització

Fig. 1. Plànol topogràfic de situació de la intervenció. Extret de: www.icc.cat, retocat. Basat en base topogràfica E: 1/5000

Fig. 2. Ortofotomapa de situació de la intervenció. Extret de: www.icc.cat, retocat. Basat en base topogràfica E: 1/5000

Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Context	Urbà. Solar situat entre el carrer Parcerisa 20-26 i el conjunt fabril de Can Batlló. Districte de Sants-Montjuïc.
Coordenades UTM ETRS89	X: 427668 / Y: 4579973
Alçada	12,5 m s.n.m.

Marc geogràfic i geològic

La ciutat de Barcelona ocupa un pla inclinat, que s'estén des de la Serra de Collserola a la mar i entre els rius Llobregat i Besòs, amb un subsòl de característiques molt diverses.

La serra de Collserola, així com els turons de Monterols, el Putxet, el Carmel i la Rovira, que s'alineen al peu de la serra, són format per pissarres i gresos intruïts per granitoides i, localment, per calcàries; totes aquestes roques són d'edat paleozoica (entre 500 i 300 milions d'anys). Un sistema de falles esglaona aquests conjunts de roques fins a sota el mar.

Als graons més baixos, sobre les roques paleozoiques, hi ha dipòsits més moderns, del Neogen, en concret del Miocè (entre 25 i 5 milions d'anys) amb abundants restes fòssils marins que es poden observar a Montjuïc, i del Pliocè (entre 5 i 2 milions d'anys que afloren en petits relleus com el Mont Taber, l'indret on s'instal·là el primer assentament romà de la ciutat).

Al pla de Barcelona tots els materials paleozoics, miocens i pliocens són recoberts per dipòsits del Quaternari antic o Plistocè (entre 2 milions d'anys i uns 8.000 anys) damunt dels quals hi ha materials més recents, de l'Holocè (dels darrers 8.000 anys).

Al peu de la serra de Collserola aquests dipòsits són formats per arrossegalls procedents d'aquests relleus i a la part baixa de la ciutat per dipòsits de platja o d'antigues maresmes, que permeten reconstruir el traçat del litoral en diferents moments del passat. A banda i banda del pla de Barcelona i, separats per Montjuïc, s'estenen els deltes del Llobregat i del Besòs.

Síntesi històrica i antecedents arqueològics

El solar situat entre el carrer Parcerisa 20-26 i el conjunt fabril de Can Batlló, es troba situat en terres de l'antic poble de Santa Maria de Sants, una vila agrícola que va ser annexionada a Barcelona el 1897.

L'espai que ara ens ocupa va ser en el seu temps el límit màxim de l'antiga llera del riu Llobregat. Amb el pas dels anys, en anar modificant-se la línia de costa -entre la prehistòria i l'època romana-, poc a poc el riu va anar assentant-se més al sud i escorçant la seva desembocadura, d'aquesta manera aquest indret va anar guanyant terreny al riu.

Fig. 3. Fragment del plànol topogràfic del Pla de Barcelona de 1891. Extret de: www.icc.cat.

En època medieval el territori va començar a ser administrat pel poble de Santa Maria de Sants. La primera referència documental que hi ha de Sants data del 991 però es tracta només d'un document de reconeixement testimonial de les rendes i possessions del monestir de Sant Pere de les Puelles. Tot i això, segurament va ser durant els segles X i XI quan es va començar a poblar la zona ja que a partir d'aquelles dates comencen a trobar-se documentats diversos topònims santsencs de difícil localització com eren Boadella (997), Vilardell (1020), Llobet (1038) o Ipsa Torturola (1107).

No és fins l'any 1102 quan apareix citada ja l'església de Santa Maria de Sants, i el 1130 ja consta com parròquia. Des del segle XIII, la ciutat de Barcelona intervenia molt directament a Sants, on tenia pasturatges a la Marina i on rebia sovint els reis quan venien a Barcelona. El 1340 a més, la

parròquia va passar a ser sufragània de Santa Maria del Pi de Barcelona fins el 1840, tenint així la ciutat de Barcelona quasi el seu control total del territori fins a la descentralització provocada pel Decret de Nova Planta de 1716 on per tal d'afeblir a la ciutat rebel de Barcelona, el rei Felip V va decidir donar la independència a tots els pobles del Pla de Barcelona mitjançant la municipalitat dels pobles.

En el fogatge del segle XIV figuren a Sants 16 focs (uns 64 habitants), després ja són comptabilitzats als censos com a barcelonins fins el 1716. El cens de 1718 –ja novament com a municipi independent- indica que el poble tenia 28 cases i no va arribar a les 50 llars fins a finals del segle XVIII amb el gran creixement demogràfic que tingué el país durant aquells temps.²

Al segle XVIII, els camps d'indianes, situats a la zona de Marina donaven feina a molts treballadors i s'inicià un desenvolupament econòmic que quedà interromput amb la Guerra del Francès (1808-1814). Un cop acabada la guerra, va haver a més una recessió econòmica de la que el Principat va començar a recuperar-se a partir de 1820.

L'arribada de l'aigua del Llobregat per mitjà del Canal de la Infanta a partir de 1819 a la zona de la Bordeta, va contribuir al regatge dels camps de la Marina de Sants fet que va permetre la millora de producció en els camps de conreu d'aquella banda del Pla de Barcelona. El 1839, l'ajuntament de Sants va permutar uns terrenys encara no urbanitzats del sector de la Creu Coberta –on es formaria poc després el barri d'Hostafrancs-, per un tros de la Marina que pertanyia fins llavors a Barcelona per tal d'aprofitar així tots els camps dels voltants.

Des de finals de l'època medieval i fins a les reformes constitucionalistes del segle XIX, Sants havia estat considerat sempre un raval de Barcelona on la representació màxima era un síndic personer o un alcalde de barri, tot i que des de 1716 tingué la independència total de la ciutat comtal.

Durant la primera meitat del segle XIX el poble de Sants creixia progressivament: el 1836 tenia 2.036 habitants; el 1840 2.307, i el 1845 3.391. L'augment vertiginós a partir de la segona meitat del mateix segle: el 1850, 5.735, el 1852, 6.644, el 1860, 7.984; el 1877, 15.959, i el 1890, 19.105 va portar a l'ajuntament a la ruïna ja que les rendes baixes que tenien per competir amb Barcelona van ofegar de deutes les arques municipals. El 20 d'abril de 1897, conjuntament amb Les Corts

² En el cens de Floridablanca de 1789 hi ha 97 cases dividides en dos nuclis, un vora l'església i l'altre, més recent, al voltant del camí ral. La població total era de 434 habitants.

de Sarrià, Sant Gervasi de les Cassoles, Gràcia, Sant Martí de Provençals i Sant Andreu de Palomar, Santa Maria de Sants va ser annexionat forçosament per un Reial Decret.

La zona que ara ens ocupa, tot i ser majoritàriament una zona de camps de conreu fins a inicis del segle XX, el pas del Canal de la Infanta –una sèquia per regar els camps construïda entre 1817 i 1820- i que passava pels voltants del conjunt fabril de Can Batlló, feia molt possible localitzar part d'aquesta estructura.

Fig. 4. Evolució del territori als voltants de Can Batlló entre 1890 i 1933. Extret de: www.icc.cat.

El Canal de la Infanta té el seu origen a Molins de Rei, on encara hi ha algun tram en funcionament, es va construir per recollir l'aigua del riu Llobregat amb finalitats agrícoles tot i que també fou aprofitat per la indústria incipient. Amb una llargada de gairebé 17 quilòmetres i mig, tenia una amplada variable entre 2,5 i 4 m i una fondària mitjana d'1,50m.

A partir de la segona meitat del segle XX el canal només portava aigües residuals, essent finalment cobert en la majoria dels seus trams. L'existència d'aquesta estructura i la proximitat d'altres restes arqueològiques, com una antiga vil·la romana tardo-republicana que estendria la seva ocupació fins als segles IV-V dC i que fou documentada el 1984, fan d'aquest indret una zona d'interès arqueològic.

Una part d'aquella vil·la romana es va localitzar durant unes obres entre els carrers de la Mare de Déu del Port, 421, carrer de la Física i carrer de la Química. Durant els treballs es van poder documentar diverses estructures muràries que formarien part de la fonamentació de dita vil·la.

A banda també es va poder documentar part d'un hipocaust d'unes termes privades i un forn d'àmfores romanes.³

Atès el desconeixement que es té de les seves dimensions totals ja que només es va poder documentar una petita part, i donada la seva proximitat, podria ser possible que s'hagués localitzat alguna resta.

³ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/2998>)

Metodologia

Degut a les característiques de l'obra, es va dur a terme un control arqueològic de les obres de rebaix del subsòl, per tal de detectar la presència o no de restes arqueològiques, paleontològiques o patrimonials.

La metodologia aplicada ha estat un control del rebaix de les terres dut a terme emprant una màquina giratòria mixta. Un cop realitzades les troballes, aquestes s'han excavat de forma manual, documentant tots els nivells arqueològics fins arribar a la cota d'afectació de l'obra.

La documentació i registre tant dels nivells arqueològics com de les estructures que ocupen la zona s'ha fet seguint el mètode plantejat per E. C. Harris i A. Carandini (HARRIS, 1991; CARANDINI, 1997) i sota les directrius marcades pel Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest sistema, consisteix en documentar objectivament els elements i estrats que s'exhumen realitzant una numeració d'aquests en forma d'Unitats Estratigràfiques (UEs), que permeten la individualització de cada element.

Cada Unitat Estratigràfica (UE) es troba registrada en una fitxa de camp (en aquest cas s'utilitza la dissenyada per l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals, SL**) on s'indica la situació del jaciment i les característiques de l'estrat (color, textura, consistència, materials que conté, cronologia aproximada, etc...), de l'estructura (tècnica constructiva, materials emprats, mides), del paviment o de l'element negatiu. Les UEs s'han numerat correlativament iniciant la numeració a 1 i finalitzant a 21.

En paral·lel s'ha elaborat un registre gràfic de les estructures, elements negatius, estrats o elements singulars que s'han detectat al llarg del procés d'excavació. Aquest registre gràfic s'ha dut a terme mitjançant el dibuix arqueològic (plantes i seccions), emprant a les plantes i alçats l'escala 1:20 i per les seccions generals l'escala 1:50. La seva digitalització i vectorització ha estat realitzada amb el programa AutoCAD 2010. A banda d'això, s'ha portat també un registre fotogràfic, emprant el sistema digital a color, tant del procés dels rebaixos com després durant l'excavació de les Unitats Estratigràfiques (UE) identificades.

Desenvolupament dels treballs arqueològics

El control arqueològic de les obres s'inicià el 1 de febrer de 2016 i finalitzà el 31 de maig de 2016, passant durant aquests mesos per diverses fases d'execució i un temps d'aturada en els rebaixos per necessitats de l'obra. Els rebaixos efectuats van ser realitzats amb l'objectiu de construir un pàrquing de dues plantes per al nou edifici en construcció.

Els rebaixos es van haver de realitzar per fases, seguint les necessitats de l'obra. Així, primer es realitzà un primer rebaix general de tot el solar del primer 1'5m de potència, cota a partir de la qual es desenvoluparen els treballs de realització de les pantalles perimetral. Un cop executades dites pantalles, es va procedir a continuar els rebaixos, fins assolir la cota final de 6'5m respecte al nivell del carrer (6 m s.n.m.).

L'estratigrafia observada fou bastant simple, amb una seriació de nivells que s'anaven superposant (UE 1, 2, 3, 19 i 21), i que no van aportar cap tipus de material arqueològic, conformant el terreny sobre el qual es desenvolupà l'activitat humana posterior, de la qual tan sols s'han pogut documentar els sistemes de rec utilitzats en època contemporània per irrigar els camps de conreu de la zona (UA 1 i 2).

El primer nivell existent, l'estrat UE 1, era format per sauló i presentava una potència de 0'20m, tot cobrint un arrasament horitzontal (UE 22). Aquest rebaix es correspondria amb els treballs d'enderroc de les estructures del recinte fabril de Can Batlló en aquest punt i la seva neteja, abocant-se la capa de sauló UE 1 per tal de regularitzar l'espai i poder-lo convertir provisionalment en un espai d'ús públic, fins el moment de construcció del present edifici d'habitatges (veure foto 1).

L'arrasament UE 22 afectava l'estrat UE 2, el qual també s'estenia per tota la superfície del solar amb una potència variable entre els 0'40 i els 0'80m, i era compostat majoritàriament per runa barrejada amb argila de color taronja, el qual al seu temps, també cobria el negatiu UE 8. Aquest segon rebaix es pot relacionar amb el moment de construcció de les estructures que hi havia hagut en aquest espai del recinte de Can Batlló (possiblement clavegueres, etc...), afectant l'espai de forma més o menys irregular (veure foto 2).

Un cop extreta la runa UE 2, i afectats pel negatiu UE 8, es va poder identificar, a tot el solar, l'estrat UE 3, així com el negatiu UE 13 i el seu rebliment UE 14, i l'inici de les UA 1 i 2.

L'estrat UE 3 era format per diverses aportacions que s'anaven alternant i barrejant formades per argiles vermelles i sorres, tot assolint una potència de 3'20m (veure fotos 6 i 10). El fet de no presentar cap material arqueològic, així com ser el punt en què es realitzen els rebaixos constructius de les UA 1 i 2, així com de l'inici del negatiu UE 13, fa pensar que tindria una formació d'original natural sedimentari, possiblement relacionat amb les aportacions de les rieres de la zona al llarg del temps, possiblement des del moment en què l'estuari del Llobregat comença a transformar-se en delta. Cal esmentar que, en època romana aquesta zona ja s'hauria anat transformant en terra ferma, així que podríem considerar, a falta de més dades, que la formació d'aquest gran nivell podria haver començat en aquell moment i s'hauria acabat de formar en el moment de construcció de les UA 1 i 2.

A partir de la cota superior de l'estrat UE 3, un cop fetes les pantalles perimetrals de l'edifici, es va poder observar l'existència d'un gran negatiu, (UE 13), amb una longitud total de 56m, del qual tan sols es va poder observar el seu lateral est, ja que continuava fora dels límits de l'obra, transcorrent sempre en paral·lel al carrer Parcerisa, en sentit nord-sud. Al nord del solar es conservava una amplada de 4'5m, la qual s'anava reduint poc a poc en direcció sud, tot seguint paral·lel al carrer Parcerisa, fins a l'alçada de l'actual cantonada amb el carrer Quetzal, on desapareixia.

Un cop buidat es va poder observar com presentava una secció tendent a semicircular, amb una potència màxima conservada de 3m, fet que ha fet pensar que es tractés del traçat d'una antiga riera, la qual es podria correspondre amb la riera d'Escuders (posteriorment de Tena), que ha deixat el seu nom a la xarxa viària santsenca.

Aquesta possible riera es trobava reblerta totalment per l'estrat UE 14, format per diverses capes de sorres i graves de riera (veure foto 11), el qual no va aportar cap tipus de material arqueològic que permetés datar el moment de la seva formació.

A part de les UA 1 i 2, que tractarem després, no s'hi va poder documentar cap altre evidència d'ocupació humana en el solar, apareixent sota el nivell UE 3, i ja sense afectar per la riera UE 13, l'estrat UE 19.

Aquest següent nivell, UE 19, era format per diverses capes de sorra i graves, d'aportació natural, amb un color groguenc, tot assolint entorn al metre de potència. Per les seves

característiques morfològiques i el lloc en què ens trobem, es podria relacionar amb la sedimentació que va anar transformant l'estuari del Llobregat en delta, possiblement entorn al període romà. Malauradament, el fet de no aparèixer cap tipus de material arqueològic, impossibilita saber exactament el seu període de formació.

Aquest nivell cobria ja el substrat geològic del pla de Barcelona (UE 21), format per argiles plàstiques de color vermell, totalment estèrils arqueològicament parlant. Aquest nivell argilós seria el que hauria servit per acumular les aigües subterrànies, actuant com a capa impermeable. El rebaix de l'obra les afectà en un metre de potència, continuant per sota d'aquesta cota.

UA 1: Sèquia del Canal de la Infanta

A la part sud del solar, travessant-lo perpendicularment al carrer Parcerisa, es va detectar una canal de rec, bastida afectant el nivell UE 3, i que quedà dividida en tres trams pel rebaix constructiu de la fàbrica de Can Batlló (UE 8), que també afectà a la seva part superior, apareixent a la cota de 12,60m s.n.m.

Aquest rec, es va localitzar al límit de l'obra amb el carrer Parcerisa, davant de la cruïlla amb el carrer de Quetzal, des d'on anava en línia recta, en direcció SO / NE travessant el solar durant 14,20m, per després fer un petit gir en direcció nord i seguir en línia recta durant almenys 8,75m més fins a l'altre límit de l'obra. En total, la sèquia documentada feia aproximadament uns 23m de llarg (dels quals es conserven 18m) per 1,20m d'ample i tenia una potència de 1,50m, tot continuant fora dels límits de la finca actual (veure fotos 2 a 5).

En iniciar la documentació d'aquesta sèquia, es va poder observar com havia estat conformada per diverses estructures, versemblantment construïdes a l'hora amb aquesta intenció, motiu pel qual s'ha donat un sol negatiu de construcció a tot el conjunt (UE 7).

Primerament, trobem el mur nord, UE 6 (18m de longitud conservada, 0'44m d'amplada i 1'50m de potència), bastit amb pedres de mides petites, mitjanes i grans, lligades amb morter de calç de color blanc. Fou encaixat parcialment dins el rebaix de fonamentació UE 7, tot presentant una part aèria, que hauria servit de marge de contenció de les terres provinents dels camps superiors i evitar així també pressions a la canal pròpiament dita.

En paral·lel a aquest mur, a 0'46 de distància, es bastí el límit sud de la canal, però en aquest cas trobem dos paraments diferents, possiblement per ser realitzats per equips de treball diferents a parcel·les diferents.

Des de l'oest, el primer tram, de 2'80m de longitud, 0'40m d'amplada i 0'70m d'alçada màxima conservada, era format pel mur UE 10, bastit amb pedres petites, mitjanes i grans lligades amb morter de calç de color blanc aixecat aèriament.

A ell se li adossa, sense apreciar-se cap reforma ni trencat, el mur UE 12, que ja continua a la resta del traçat que passava pel solar actual, bastit amb maons massissos lligats amb morter de calç de color blanc (17m de longitud, 0'40m d'amplada i 1'20m d'alçada conservats) és més prim a la part aèria que l'anterior (0'12m) i presenta 4 contrafort que descarreguen sobre la part inferior més ample, per solucionar el problema de les pressions de l'aigua del canal.

En els dos trams es detecten 3 forats obrats (un al mur UE 10 i els altres dos al mur UE 12, en els trams central i est), que semblen haver contingut canonades ceràmiques, que haurien servit com a fibres d'irrigació dels camps inferiors.

Adossant-se a aquests dos murs, i assentant-se a la superfície plana deixada pel rebaix constructiu UE 7, es va detectar el llit de la canal (UE 9), bastit amb maons disposats plans a trencajunt, lligats amb abundant morter de calç de color blanc, assolint un gruix de 0'20m.

Sobre el paviment UE 9, i adossant-se al mur UE 6, es va bastir un muret (UE 11) a mode de revestiment del mur UE 6, per evitar pèrdues d'aigua, amb maó disposats a trencajunt i lligats amb el mateix tipus de morter de calç de color blanc, que també l'unia al mur UE 6 i al paviment UE 9, presentant un gruix de 0'10m i una alçada de 0'40m. Es conservava als trams central i est, parcialment caigut, i pràcticament havia desaparegut del tot al tram est, fruit de les obres posteriors, podent-se documentar tan sols en 9'5m de longitud en total.

A partir de la documentació existent, s'ha pogut establir que es tractava d'una de les sèquies que treien aigües del Canal de la Infanta, per regar els camps d'aquesta zona.

Donat que el Canal de la Infanta, que es va començar a construir el 1817 i que no va arribar a l'actual barri de la Bordeta fins el 1819, i a que, gràcies a la documentació de l'època es sap que poc temps després els pagesos de la zona van aconseguir utilitzar aquesta aigua a través de la

construcció d'una fibla al canal (que passaria prop del límit del solar actual), que permetria el pas de l'aigua de reg a la sèquia secundària que hem pogut localitzar dins l'obra. Per aquest motiu, s'ha considerat el seu moment constructiu com de primera meitat del segle XIX.

Fig. 5. Detall del "Plànol Martorell" de 1933 on es pot veure encara la sèquia que regava els camps de conreu als voltants del conjunt fabril de Can Batlló, identificant-se fins i tot el gir documenta a la present intervenció.
Extret de: AIB-PLÀNOL MARTORELL

Així mateix, també coneixem el moment de la seva inutilització, relacionat amb la compra dels terrenys, fins llavors agrícoles, a inicis de la dècada de 1950, per dur a terme la darrera ampliació de la fàbrica de Can Batlló.

UA 2: Mina d'aigua i pou de registre

La segona estructura que es va documentar durant els rebaixos de la UE 2, a uns 7m, al nord de la sèquia UA 1, i a la cota d' 11,74m.s.n.m., fou l'entrada d'un pou de registre (UE 4). Aquesta obertura és de suposar que estigués tancada amb algun element (pedra, llosa,...), degut a que es va trobar buit per dins (veure foto 06), malauradament, no es va poder documentar aquest fet, possiblement per la pròpia acció de la màquina giratòria que, en fer els rebaixos, el va posar al descobert. Cal esmentar que, tot i realitzar una cerca del possible element de tancament, degut al gran nombre de pedres i runa que hi havia a la zona, no va resultar factible.

Igualment, també es va poder observar com ja havia estat afectat pel rebaix del moment constructiu dels recintes de Can Batlló (UE 8), motiu pel qual el seu sistema de tancament podria haver estat realitzat en el mateix moment amb materials més moderns.

L'estructura UE 4, de planta circular (0'90m de diàmetre i 0'40m de gruix), era bastida amb maons massissos disposats a sardinell, tot formant una volta, i quedant lligats amb morter de calç de color blanc. S'assentava a la part superior del negatiu cilíndric UE 5 i presentava una obertura central de planta octogonal, tendent a circular, de 0'40m de diàmetre (veure foto 6).

El negatiu UE 5, actuava directament com a paret del pou, sense cap revestiment, amb 0'90m de diàmetre i una fondària de 3'5m, afectant l'estrat UE 3. Als costats nord i sud presentava diversos encaixos (4 i 5 respectivament, que haurien servit com a escala d'accés (veure foto 7).

Tot i que, per motius de seguretat, no es va poder baixar al seu interior, al fons es podia observar ja com connectava amb un túnel (UE 17), que presentava una orientació NO-SE, i que, a partir dels límits del pou, presentava una volta obrada (UE 20), quedant totalment colgat amb un estrat de rebliment (UE 18), fet que ens va permetre establir que ens trobàvem davant d'un pou de registre d'una mina d'aigua (veure fotos 7 i 8).

Un cop documentat el pou des de la part superior, es va reblir per tal de poder continuar els treballs de rebaix de l'obra complint els requisits de seguretat.

Durant els treballs de control, a partir de la pantalla sud-est, es va poder realitzar l'excavació manual, en un tram de 3'5m, de la mina d'aigua amb la que connectava el pou. Malauradament, en aquest punt la volta havia cedit degut als treballs de realització del mur pantalla de la pròpia

obra (efectuats a partir de la cota de 1'5m respecte al nivell del carrer, prèviament a la identificació del pou de registre), la qual ja només era visible en el tall efectuat per poder-hi treballar, trobant-se en un precari estat de conservació.

Com hem dit, la mina d'aigua creuava el solar en diagonal per la seva part central, amb una orientació de NO-SE, a una cota de 8'86m s.n.m., i segurament prenia aigües del nivell freàtic de la riera d'Escuders (també dita posteriorment de Tena).

A la zona del carrer Parcerisa trobem l'inici del tram documentat a 45m del límit sud de l'actual finca, mentre que a l'altre cantó es trobava a 26m, presentant aproximadament al centre del tram detectat el pou de registre UE 4-5 que ja hem esmentat, amb uns 33m de longitud dins la present intervenció.

Era conformada pel propi túnel (UE 17), al qual s'adossaven sengles brancals obrats (UE 15 i 16), que sustentaven la volta de mig punt UE 20 (veure fotos 7 a 10).

El negatiu UE 17 afectava totalment en el seu pas al nivell UE 19, de formació sorrenca i gravosa, existent entre el nivell UE 3 (el qual quedava parcialment afectat a la zona del sostre del túnel) i el substrat geològic argilós UE 21, el qual devia actuar com a límit impermeable dels nivells freàtics, i que dins la mina va ser rebaixat en forma de canal (0'30m), servint així de llit de la pròpia conducció. En total aquest túnel mesurava 1'55m d'alçada i 0'80m d'amplada.

Com dèiem, als laterals d'aquest túnel, i a mode de reforç de l'estructura, presentava els murets paral·lels UE 15 (lateral nord) i 16 (lateral sud). Ambdós s'assentaven a la cota superior del substrat geològic UE 21, als dos costats de la canal excavada ja esmentada, i eren bastits amb maó massís, disposats plans a trencajunt i lligats amb morter de calç de color blanc, presentant un gruix de 0'14m i una alçada de 1m.

Sobre d'aquests dos murets i folrant el sostre del túnel UE 17, es trobava la volta de mig punt UE 20, bastida amb maons disposats a plec de llibre i lligats amb el mateix tipus de morter de calç de color blanc, amb un gruix de 0'14m.

Un cop obrades aquestes estructures, l'amplada de la mina es reduí a 0'50m i una alçada màxima (contant la canalització excavada) d'1'40m.

La resta del traçat de la mina es va anar documentant i desmuntant a trams, sense fer excavació manual per motius de seguretat, mentre s'anaven produint els rebaixos de l'obra amb màquina giratòria, per tal de poder continuar el rebaix de l'obra fins a la cota de 6m s.n.m., donant així per acabats els rebaixos de l'obra i el mateix seguiment arqueològic.

Conclusions i interpretació

La construcció d'un nou bloc de pisos amb dues plantes de pàrquing prop de la zona on el 1984 es va localitzar una vil·la romana i al costat de l'antic Canal de la Infanta ha propiciat aquest seguiment arqueològic.

A través de la recopilació de dades geològiques, històriques i arqueològiques de l'entorn, així com de les pròpies dades obtingudes a la present intervenció, podem establir una evolució de la formació i ocupació del lloc fins a l'actualitat.

Fase 1. Formació del terreny fins a època contemporània

Sabem a partir d'estudis geològics de la zona, que ens trobem al límit de la riba de l'estuari del Llobregat en època prehistòrica, el qual va anar reduint les seves dimensions i fondària a partir de l'increment de l'aportació de sediments fluvials, relacionables en gran part amb l'activitat antròpica, que feu que l'estuari poc a poc s'anés transformant en el delta que coneixem avui en dia, i que ja en època romana en aquest sector devia ser terreny sec, com demostraria la presència propera del jaciment agrícola romà detectat a l'altre banda de la Gran Via, a l'entorn de l'edifici de la Campana.

A la present intervenció, aquest fet es podria relacionar amb l'acumulació de prop d'un metre de sorres i graves (UE 19), sobre el substrat argilós quaternari (UE 21), tot i no haver-se pogut identificar cap material arqueològic que ens permeti corroborar aquesta hipòtesi.

Sobre d'aquest paquet sedimentari, al llarg dels segles i degut a aportacions fluvials, trobem la formació del nivell UE 3, que assolí 3'20m de potència, a sobre del qual trobem part del traçat del que podria ser l'antiga riera de Tena, essent relacionable la seva formació amb l'explotació agrícola de la zona des d'època medieval, malauradament tampoc s'ha pogut recuperar cap material arqueològic que ens permeti corroborar aquesta hipòtesi.

La riera de Tena, també anomenada riera d'Escuder, baixava des de la zona de Les Corts i s'ajuntava a l'entrada de la zona de La Marina de Sants amb la Riera Blanca. Aquesta riera ha quedat fossilitzada actualment en el traçat dels carrers Riera de Tena i Parcerisa (i a l'altre banda de les vies del tren, a prop del mercat de Sants, en el carrer Riera d'Escuder), i podria ser el negatiu que hem localitzat al límit del nostre solar, a tocar del carrer Parcerisa (UE 13), reblert amb aportacions fluvials (UE 14), previ a la urbanització de la zona.

Fase 2. Finals del segle XVIII-primera meitat del segle XIX

En tota aquesta zona es té constància de l'excavació de diverses mines que connectaven amb el subsòl de les rieres, per tal de distribuir aigua per regar als camps dels voltants mitjançant pous.

A la present intervenció s'ha pogut localitzar una d'aquestes mines d'aigua (UA 2), la qual presenta una orientació NO-SE, i possiblement treia aigua del nivell freàtic de la proera riera de Tena. Conformant aquesta UA2 s'ha pogut identificar el seu túnel amb parets i volta obrada i canal excavada a les argiles geològiques, que farien de barrera impermeable de la zona, així com un pou de registre que permetria primer la realització del túnel i després l'accés per netejar i també poder extreure aigua per regar els camps.

Tot i que no s'ha trobat cap material arqueològic, a partir del tipus de materials emprats, podríem situar la seva construcció cap a finals del segle XVIII i hauria estat en funcionament fins la primera meitat del segle XIX, quan hauria quedat inutilitzada per l'entrada en funcionament del nou sistema de rec, el Canal de la Infanta.

Fase 3. Primera meitat del segle XIX-mitjans segle XX

El sistema de rec a partir de l'extracció d'aigua de mines en aquest sector va ser substituït per un de més eficient, a partir de l'entrada en funcionament del Canal de la Infanta.

Aquesta gran canalització a l'aire lliure que s'inicia aigües amunt del riu Llobregat, comportà grans moviments de terres i la construcció de ponts en aquells llocs de pas que ara quedaven tallats, i va permetre la irrigació de tota la riba dreta del Llobregat. Es va començar a construir el 1817, afegint ramals de distribució i sèquies secundàries al llarg del seu traçat, per tal de fer-lo més efectiu, així com construint salts d'aigua que permeteren la seva utilització per obtenir energia hidràulica per a les noves fàbriques.

Degut a la gran envergadura de l'obra, el canal no va arribar a l'actual barri de la Bordeta fins el 1819, passant un dels ramals molt proper al límit de l'obra actual, seguint el traçat de l'actual carrer Parcerisa. Gràcies a la documentació de l'època, es sap que poc temps després els pagesos de la zona van aconseguir utilitzar aquesta aigua a través de la construcció d'una fibla al canal, que permetria el pas de l'aigua de reg a la sèquia secundària que hem pogut localitzar dins l'obra (UA 1).

Per aquest motiu, s'ha considerat el moment constructiu de dita sèquia, de forma més general, com de primera meitat del segle XIX.

Així mateix, també coneixem el moment de la seva inutilització, relacionat amb la comprat dels terreny, fins llavors agrícoles, a l'inici de la dècada de 1950, per dur a terme la darrera ampliació de la fàbrica de Can Batlló.

Fase 4. Mitjans segle XX – inicis segle XXI

A inicis de la dècada de 1950, dins el fenomen de creixement urbanístic i industrial de la zona, desapareixen els antics camps de conreu i, els terrenys que conformen el solar que ens ocupa van ser adquirits per dur a terme la darrera ampliació del recinte fabril de Can Batlló.

D'aquest moment s'ha pogut identificar el negatiu UE 8, que trenca en tres trams la sèquia UA 2, així com elimina el nivell agrícola, afectant a les cotes superiors de la sèquia UA 2 i del pou de registre de la mina UA 1. Tot seguit, es realitzà un abocament de runa per regularitzar l'espai de cara a les noves construccions.

A inicis del segle XXI, però, es va dur a terme l'enderroc i eliminació de les estructures de les edificacions d'aquest espai, tot realitzant-se un rebaix de tota la zona (negatiu UE 22), que fou reblert amb una capa de sauló (UE 1), per tal de poder destinar l'espai, de forma provisional a un ús públic, el qual finalitzà l'any 2016 amb l'inici dels treballs de construcció d'habitatges objecte del present control arqueològic.

Afectació arqueològica

La fase d'excavació arqueològica preventiva realitzada durant els mesos de febrer i maig de 2016 al solar del carrer Parcerisa 20-26 – Can Batlló, ha donat com a resultat la documentació de tot un seguit d'estructures que van ser desmuntades, amb l'autorització del Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona, per tal de poder continuar amb les tasques d'excavació i alliberació de l'espai afectat per les obres.

Llistat d' UEs afectades

UE	UA	Tipus	Afectació	Cronologia
4	1	Boca del pou de registre	Total	Fi s. XVIII-inicis s.XIX
6	2	Mur de contenció de la sèquia	Total	1 ^a meitat segle XIX
9	2	Llit de la sèquia	Total	1 ^a meitat segle XIX
10	2	Paret de la sèquia	Total	1 ^a meitat segle XIX
11	2	Paret de la sèquia	Total	1 ^a meitat segle XIX
12	2	Paret de la sèquia	Total	1 ^a meitat segle XIX
15	1	Brançal de la mina	Total	Fi s. XVIII-inicis s.XIX
16	1	Brançal de la mina	Total	Fi s. XVIII-inicis s.XIX
20	1	Volta de la mina	Total	Fi s. XVIII-inicis s.XIX

Bibliografia

- CARANDINI, A. (1997): *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica* Editorial Crítica. Barcelona.
- CARRERAS CANDI, ED (1982): *Gran Geografia Comarcal de Catalunya, vol VIII*. Barcelona.
- CHORÉN, J. (2013): *Intervenció arqueològica a l'ARE - "La Remonta", tram del Canal de la Infanta. Control i documentació arqueològica. Octubre-novembre 2011 (L'Hospitalet de Llobregat, Barcelonès)*. Memòria inèdita de la intervenció dipositada al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya.
- CHORÉN, J. (2016): "El Canal de la Infanta a la finca de La Remonta. Campanya de 2011". Dins: Actes de les Jornades d'Història de L'Hospitalet de Llobregat, 16 i 17 d'octubre de 2015. *Quaderns d'Estudi*, 30. Centre d'Estudis de L'Hospitalet de Llobregat. L'Hospitalet de Llobregat.
- HUERTAS CLAVERIA, J.M. (1976): *Tots els barris de Barcelona*. Edicions 62. Barcelona.
- INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA (n.d): Mapa de Barcelona. Obtingut el 20 de setembre de 2016 a <http://www.icc.cat/vissir3/>
- INVENTARI PATRIMONI ARQUEOLÒGIC (n.d.) <http://cultura.gencat.cat/invarque/index.asp>
- INVENTARI PATRIMONI ARQUITECTÒNIC (n.d.) <http://cultura.gencat.cat/invarquit/cerca.asp>
- www.cartaarqueologica.bcn.cat
- www.encyclopedia.cat

Arxius consultats:

AIB (Arxiu Intermedi de Barcelona) – Secció plànols. Plànol Martorell.

Annexos

Annex 1

Fitxes

UE	1 Sector	Àmbit	Sondeig				
Definició	Estrat d'anivellació	Color	Groc	Textura	Sorrenca	Potència (m)	0,20
Consistència	Solta	Cronologia	Segle XXI	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat de sauló de color groc, de textura sorrenca i de consistència solta.						
Interpretació	Per aprofitar l'espai com a parc d'ús públic de manera provisional fins que es van iniciar les obres, es va posar aquest estrat d'anivellament a inicis del segle XXI.						
Ref. fotogràfica	01-09						
Igual a				Cobreix a			
				22			
Adossat a				Reomple a			
				22			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
Se li assenta							

UE	2 Sector	Àmbit	Sondeig				
Definició	Estrat de reompliment	Color	Taronja	Textura	Argilosa	Potència (m)	0,4-0,7
Consistència	Solta	Cronologia	Segona meitat del segle XX	Criteri de datació	Absoluta per estratigrafia		
Descripció	Estrat d'argila solta de color taronja, barrejada amb una gran quantitat de runa formada majoritàriament per material constructiu contemporani i algunes pedres i plàstics.						
Interpretació	Estrat de reompliment que cobria part de les antigues estructures existents (UA 1- sèquia) i obertura del pou (UE 4) i que serví per pujar la cota de carrer per necessitats de la pròpia obra d'ampliació de la fàbrica de Can Batlló.						
Ref. fotogràfica	01-09						
Igual a				Cobreix a			
				8			
Adossat a				Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
22							
Se li assenta							

UE	3 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat	Color Vermell clar	Textura Sorrenca
Consistència	Solta	Cronologia Des d'època medieval a s. XIX	Potència (m) 3,20
Descripció	Estrat amb diversos nivells que alternen argiles vermelles i sorres d'aportació fluvial i que té una potència de 3,50m. No aporta cap tipus de material arqueològic, només es pot datar a partir de la informació geològica i històrica de la zona.		
Interpretació	Nivell format entre l'època de formació inicial del delta del Llobregat i el segle XX a partir d'aportacions de sediments, relacionats amb la riera de Tena (actual carrer Parcerisa).		
Ref. fotogràfica	01-09		
Igual a	Cobreix a		
Adossat a	19		
En contacte amb	Reomple a		
Tallat per	Se li adossa		
5,7,8,13,17	Cobert per		
Se li assenta			

UE	14 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color Groc	Textura Sorrenca
Consistència	Solta	Cronologia Època moderna-contemporània	Potència (m) 3
Descripció	Nivell format per diverses capes de sorra i graves i amb una potència màxima de 3m, que rebleix el negatiu UE 13. No va aportar materials arqueològics de cap tipus.		
Interpretació	Aportacions de sediments que van anar colmatant la llera de la riera de Tena al llarg dels segles.		
Ref. fotogràfica	50-51		
Igual a	Cobreix a		
Adossat a	Reomple a		
En contacte amb	13		
Tallat per	Se li adossa		
8	Cobert per		
Se li assenta			

UE	18 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat de reompliment	Color	Groc
		Textura	Llimosa
		Potència (m)	0,44
Consistència	Solta	Cronologia	Meitat segle XIX
		Criteri de datació	Relativa per documentació
Descripció	Estrat de reompliment llimós i de consistència solta de 0,44m de potència.		
Interpretació	Sedimentació formada per l'abandó de la mina d'aigua UA2, un cop es va posar en ús la sèquia del Canal de la Infanta (UA 1).		
Ref. fotogràfica	35-49		
Igual a	Cobreix a		
	17		
Adossat a	Reomple a		
15,16,20	UA2		
En contacte amb	Se li adossa		
Tallat per	Cobert per		
Se li assenta			

UE	19 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat	Color	Groc
		Textura	Sorrenca
		Potència (m)	1
Consistència	Solta	Cronologia	Prèvia a època romana
		Criteri de datació	Relativa per documentació
Descripció	Nivell de sedimentació natural, format per diverses capes de sorra i graves i amb una potència màxima de 1m. No aporta cap tipus de material arqueològic, només es pot datar a partir de la informació geològica i històrica de la zona.		
Interpretació	Nivell de sedimentació que es podria relacionar amb l'etapa de formació del delta del Llobregat, possiblement de forma prèvia a l'explotació de l'entorn en època romana.		
Ref. fotogràfica	01-09		
Igual a	Cobreix a		
	21		
Adossat a	Reomple a		
En contacte amb	Se li adossa		
Tallat per	Cobert per		
5,17	3		
Se li assenta			

UE	21	Sector	Àmbit	Sondeig			
Definició	Estrat geològic	Color	Vermell	Textura	Argilosa	Potència (m)	+1
Consistència	Plàstica	Cronologia	Quaternari	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Descripció	Nivell d'argila vermella plàstica que continua sota la cota d'afectació.						
Interpretació	Substrat geològic de la zona.						
Ref. fotogràfica	01-09						
Igual a				Cobreix a			
Adossat a				Reomple a			
En contacte amb				Se li adossa			
Tallat per				Cobert per			
17				19			
Se li assenta							

UE	4	Sector	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Pou	Ampl/Long/Alç (m)	0,90 / 0,90 / 0,40	Orientació	-
Tipus de parament	Plec de llibre	Tècnica constructiva	Maçoneria		
Tipus de filades	Regulars	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia		
Ref. fotogràfica	35-49	Cronologia	Finals segle XVIII - principis XIX		
Descripció	Brocal del pou UE 5, bastit amb maons massissos lligats amb morter de calç de color blanc, disposats a plec de llibre, conformant una volta amb una obertura octogonal central.				
Interpretació	Tancament superior del pou de registre de la mina d'aigua, a la qual s'accedia mitjançant els graons fets als laterals del negatiu (UE 5), conformant la UA 2.				
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐				
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐				
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)				
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)				
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0,04 / 0,14 / 0,28				
Igual a					
Solidari amb					
Cobert per					
Tallat per	8				
Se li adossa					
Adossat a					
Reomplert per					
Reomple a					
Assentat a	5				
Se li assenta					
Tapia a					
Tapiat per					

UE Sector Àmbit
 Definició Ampl/Long/Alç (m) Orientació
 Tipus de parament Tècnica constructiva
 Tipus de filades Criteri de datació
 Ref. fotogràfica Cronologia
 Descripció

Interpretació

Tipus de teula	☐ Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☒ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo <input type="text" value="Dimensions"/> Gruix /Ampl./long. (cm) / /

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa
 Adossat a
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE	10	Sector	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Mur	Ampl/Long/Alç (m)	0,40 / 2,80 / 0,70	Orientació	SO-NE
Tipus de parament	Paredat	Tècnica constructiva	Maçoneria		
Tipus de filades	No segueix filades	Criteri de datació	Relativa per documentació		
Ref. fotogràfica	10-34	Cronologia	Primera meitat del segle XIX		
Descripció	Mur bastit amb pedres petites, mitjanes i grans lligades amb morter de calç de color blanc aixecat aèriament. Es conserva només a la meitat del tram oest, a partir d'allà és continuat pel mur UE 12. Sembla presentar un forat obrat d'irrigació, tot i trobar-se en molt mal estat de conservació.				
Interpretació	Mur sud de la sèquia UA 1 en el seu tram oest, amb una possible fibla per la irrigació dels camps.				
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐				
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐				
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)				
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)				
Tipus de maons	☐ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) / /				
Igual a					
Solidari amb					
Cobert per					
Tallat per	8				
Se li adossa	9,12				
Adossat a					
Reomplert per					
Reomple a					
Assentat a	7				
Se li assenta					
Tapia a					
Tapiat per					

UE	11	Sector	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Mur	Ampl/Long/Alç (m)	0,10 / 9,5 / 0,40	Orientació	SO-NE
Tipus de parament	A trencajunt de pla	Tècnica constructiva	Maçoneria		
Tipus de filades	Regulars	Criteri de datació	Absoluta per documentació		
Ref. fotogràfica	10-34	Cronologia	Primera meitat del segle XIX		
Descripció	Mur bastit de maons a trencajunt pla i lligades amb morter de calç de color blanc aixecat aèriament. S'adossa a la cara sud del mur UE 6, assentant-se al paviment UE 9. Es conserva només als trams central i est, i de forma força precària.				
Interpretació	Paret nord de la sèquia UA1, que impermeabilitzava el marge UE 6, al qual s'adossa.				
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐				
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐				
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)				
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)				
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0,04 / 0,14 / 0,28				

- Igual a
- Solidari amb
- Cobert per
- Tallat per 8
- Se li adossa
- Adossat a 6
- Reomplert per
- Reomple a
- Assentat a 9
- Se li assenta
- Tapia a
- Tapiat per

UE 12 Sector Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0,40 / 17 / 1,20 Orientació SO-NE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Absoluta per documentació
 Ref. fotogràfica 10-34 Cronologia Primera meitat del segle XIX
 Descripció Mur bastit amb maons massissos lligats amb morter de calç de color blanc. Presenta diversos contraforts obrats a la part aèria de l'estructura, presentant una banqueta constructiva més ample, assentada a l'encofrat perdut. Conserva dos forats obrats que connecten el terra del canal de la sèquia amb la part superior de la baqueta exterior.

Interpretació Mur sud de la sèquia UA 1 en els trams més orientals, amb dues fibres per la irrigació dels camps.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0,04 / 0,14 / 0,28

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per 8
 Se li adossa 9
 Adossat a 10
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 7
 Se li assenta
 Tapia a
 Tapiat per

UE 15 Sector Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0,14 / 33 / 1 Orientació NO-SE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Encofrat
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 35-49 Cronologia Finals del segle XVIII-principis segle XIX
 Descripció Mur de la banda nord bastit de maons massissos plans a trencajunt i lligats amb morter de calç de color blanc. Del mur s'han documentat 33 m de llarg per 1m d'alçada i un gruix de 0,14m. S'adossa al negatiu UE 17 i se li assenta la volta UE 20.

Interpretació Brancal nord que folra la mina UE 17, per sustentar la volta UE 20 de la UA2.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0,04 / 0,14 / 0,28

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa 18
 Adossat a 17
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 17
 Se li assenta 20
 Tapia a
 Tapiat per

UE 16 Sector Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0,14 / 33 / 1 Orientació NO-SE
 Tipus de parament A trencajunt Tècnica constructiva Encofrat
 Tipus de filades Regulars Criteri de datació Relativa per estratigrafia
 Ref. fotogràfica 35-49 Cronologia Finals del segle XVIII-principis XIX
 Descripció Mur de la banda sud bastit de maons massissos plans a trencajunt i lligats amb morter de calç de color blanc. Del mur s'han documentat 33 m de llarg per 1m d'alçada i un gruix de 0,14m. S'adossa al negatiu UE 17 i se li assenta la volta UE 20.

Interpretació Brancal sud que folra la mina UE 17, per sustentar la volta UE 20 de la UA2.

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0,04 / 0,14 / 0,28

Igual a
 Solidari amb
 Cobert per
 Tallat per
 Se li adossa 18
 Adossat a 17
 Reomplert per
 Reomple a
 Assentat a 17
 Se li assenta 20
 Tapia a
 Tapiat per

UE	20	Sector	Sondeig	Àmbit	MR
Definició	Volta	Ampl/Long/Alç (m)	0,14 / 33 / 0,40	Orientació	NO-SE
Tipus de parament	Plec de llibre	Tècnica constructiva	Encofrat		
Tipus de filades	Regulars	Criteri de datació	Relativa per paraments		
Ref. fotogràfica	35-49	Cronologia	Finals del segle XVIII-principis XIX		
Descripció	Volta de maons massissos lligats amb morter de calç de color blanc que folra el sostre de la perforació UE 17 i s'assenta sobre els murets UE 15 i 16.				
Interpretació	Volta de tancament de la mina d'aigua per la part superior.				
Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐				
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☐ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐				
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☒ Fina (0-2 mm) ☐ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)				
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☐ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☐ Petita (0-10cm) ☐ Mitjana (10-30 cm) ☐ Gran (→30cm)				
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo ☐ Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) 0,04 / 0,14 / 0,28				
Igual a					
Solidari amb					
Cobert per					
Tallat per					
Se li adossa	18				
Adossat a	17				
Reomplert per					
Reomple a					
Assentat a	15,16				
Se li assenta					
Tapia a					
Tapiat per					

UE	9 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Paviment de sèquia	T. constructiva	Enrajolat a junta correguda
Components	maons i morter de ca	Cronologia	Primera meitat del segle X
Gruix /Ampl./Long.(m	0,20 / 0,45 / 18	Ref. fotogràfica	35-49
Descripció	Llit de maons disposats plans a trencajunt, lligats amb abundant morter de calç de color blanc, de 0'45m d'amplada, que s'assenta sobre el rebaix UE 7 i s'adossa als murs UE 6 i 12-16. Se li assenta el muret UE 11.		
Interpretació	Paviment de la sèquia (UA 1) construïda a la primera meitat del segle XIX per tal de regar els camps dels voltants, treient aigua del Canal de la Infanta.		
Igual a		Contemporani a	
Adossat a		Reomple a	
6,10,12			
Assentat a		Se li adossa	
7			
Tallat per		Cobert per	
8			
Se li assenta		Solidari amb	
11			
Assentat a		Tapia a	
7			

UE	5	Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu de construcció	F.Planta Circular	F. secció Cilíndrica	Profunditat (m) 3,50
Orientació	-	Cronologia Finals del segle XVIII - principis XI	Criteri de datació	Relativa per paraments
Descripció	Perforació de planta circular que afecta el subsòl des de la cota de l'estrat UE 3, assolint els 3,50m de potència, connectant amb la perforació horitzontal UE 17 a la seva part inferior, que circula en sentit E-W. A la seva part superior se li assenta l'estructura UE 4. En els laterals nord i sud presenta encaixos separats cada 40cm, a mode d'escala.			
Interpretació	Pou de registre i possiblement extracció d'aigua de la mina UE 17, per poder regar els camps. Forma part de la UA2.			
Ref. fotogràfica	35-49			
Igual a	Reomplert per			
	18			
Talla a	Se li adossa			
	3,19			
Contemporani a	Cobert per			
	17			
Tallat per	Se li assenta			
	4			
UE	7	Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu de construcció	F.Planta Rectangular	F. secció Rectangular	Profunditat (m) 1
Orientació	SO-NE	Cronologia Meitat segle XIX	Criteri de datació	Relativa per documentació
Descripció	Rebaix realitzat per construir les estructures que conformen la sèquia UA 1, afectant el nivell UE 3, al llarg dels 23 m documentats, tot i que continuaria fora dels límits de la present intervenció.			
Interpretació	Negatiu de construcció de la sèquia UA 1.			
Ref. fotogràfica	10-34			
Igual a	Reomplert per			
Talla a	Se li adossa			
	3			
Contemporani a	Cobert per			
Tallat per	Se li assenta			
	8			
	6,9,10,12,UA1			
UE	8	Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu d'arrassament	F.Planta plana	F. secció -	Profunditat (m) -
Orientació	-	Cronologia Segona meitat del segle XX	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Negatiu d'arrassament que de forma plana que afecta parcialment la part superior de les estructures prèvies UA 1 i UA 2, així com a la riera UE 13 i el nivell UE 3, quedant cobert per l'estrat UE 2.			
Interpretació	Rebaix més o menys general del terreny realitzat durant les obres d'ampliació de la fàbrica de Can Batlló, a sobre del qual es realitzà l'abocament de runa UE 2 per anivellar el terreny abans de construir les noves edificacions.			
Ref. fotogràfica	01-09			
Igual a	Reomplert per			
	2			
Talla a	Se li adossa			
	3,4,6,7,9,10,11,12,13,14,15,16,17,20,UA1,UA2			
Contemporani a	Cobert per			
	2			
Tallat per	Se li assenta			

UE	13	Sector	Àmbit	Sondeig	
Definició	Negatiu	F.Planta	rectangular	F. secció	mitja lluna
Orientació	N-S	Cronologia	Des d'època medieval fins a segle	Criteri de datació	Relativa per estratigrafia
Descripció	Negatiu detectat al límit oest del solar, seguint el carrer de Parcerisa, d'amplada desconeguda, perquè continua a la zona del carrer, amb una potència d'entorn els 3m i reblert amb l'estrat UE 14, que afecta l'estrat UE 3, amb una longitud de 56 m documentats, continuant fora dels límits de la intervenció amb una orientació nord-sud.				
Interpretació	Lateral est de la riera de Tena en el seu darrer moment, previ a la construcció de la fàbrica de Can Batlló, i que podria haver-se format a partir d'època medieval, de forma aproximada.				
Ref. fotogràfica	50-51				
Igual a			Reomplert per		
Talla a			14		
3			Se li adossa		
Contemporani a			Cobert per		
Tallat per			Se li assenta		
8					
UE	17	Sector	Àmbit	Sondeig	
Definició	Negatiu de construcció	F.Planta	Rectangular	F. secció	Elíptica
Orientació	NO-SE	Cronologia	Finals del segle XVIII-principis del	Criteri de datació	Relativa per paraments
Descripció	Perforació de planta rectangular amb el sostre corbat, que va resseguint la cota superior de les argiles UE 21, perforant els nivells sedimentaris UE 3 i 19. És coetani a la perforació del pour UE 5, quedant revestit per les parets UE 15 i 16 i la volta UE 20, servint de terra el propi estrat UE 21, rebaixat en forma de canal semicircular. Es documenta en un total de 33 m, amb una amplada de 0,84 m i una alçada de 1,55 m.				
Interpretació	Mina d'aigua perforada als sediments d'aportació natural, que connectaria amb pous de registre i/o extracció, com el pou UE 4-5. Forma part de la UA2.				
Ref. fotogràfica	35-49				
Igual a			Reomplert per		
Talla a			18		
3,19,21			Se li adossa		
Contemporani a			15,16,20		
5			Cobert per		
Tallat per			Se li assenta		

UE	22 Sector	Àmbit	Sondeig
Definició	Negatiu d'arrassament	F.Planta plana	F. secció - Profunditat (m) -
Orientació	-	Cronologia Segle XXI	Criteri de datació Relativa per estratigrafia
Descripció	Negatiu d'arrassament horitzontal de tot el solar, afectant l'estrat de runa UE 2, que s'hauria produït durant les tasques d'enderroc de les estructures existents al solar del conjunt fabril de Can Batlló, dutes a terme a començaments del segle XXI.		
Interpretació	Negatiu resultant de l'enderroc i extracció de les estructures vinculades al conjunt fabril de Can Batlló en aquest solar, per tal d'alliberar espai i poder destinar-lo a ús públic provisionalment fins a l'inici de la present obra de construcció d'habitatges.		
Ref. fotogràfica	01-09		
Igual a		Reomplert per	
		1	
Talla a		Se li adossa	
2			
Contemporani a		Cobert per	
Tallat per		Se li assenta	

UA	1	Sector	Sondeig	Àmbit
Cronologia	Primera meitat del segle XIX		Criteri de datació	Relativa per documentació
Referència fotogràfica	10-34			
Descripció	Canal que presenta una orientació SO-NE, formada per un marge de contenció al nord, folrat per un muret de maó, mentre que al sud presenta dos paraments, amb diversos forats obrats per irrigar els camps, essent el paviment també de maó, quedant tot lligat amb morter de calç de color blanc.			
Definició	Sèquia			
Interpretació	Sèquia d'aigua que servia per regar els camps de conreu dels voltants i que treuria aigua del Canal de la Infanta.			
Se li adossa				
Cobreix a				
Cobert per				
Reomple a				
Igual a				
En contacte amb				
Adossat a				
Reomplert per				
Tallat per	8			
Talla a	3			
Tapia a				
Tapiat per				
Se li assenta				
Assentat a	7			
	UE	UEs que formen la UA		
	10	Paret sud, tram oest		
	11	Revestiment intern de la paret nord		
	12	Paret sud, tram central i est		
	6	Marge nord		
	7	Negatiu de construcció		
	9	Llit del canal		

UA	2	Sector	Sondeig	Àmbit
Cronologia	Finals del segle XVIII-principis XIX		Criteri de datació	Relativa per paraments
Referència fotogràfica	35-49			
Descripció	Conjunt format per una mina folrada amb parets i volta de maó, que connecta amb un pou amb brocal també de maó, tot lligat amb morter de calç de color groguenc. El terra de la mina era el propi substrat geològic argil·lós UE 21, parcialment rebaixat, possiblement pel pas de l'aigua.			
Definició	Mina d'aigua			
Interpretació	Mina d'aigua que transportaria l'aigua subterrània de la zona de la riera de Tena (o d'Escuders) vers l'est, per tal d'irrigar els camps de la zona mitjançant l'ús de pous de registre, dels quals s'ha localitzat un a l'interior de la finca afectada.			

Se li adossa	
Cobreix a	
Cobert per	
Reomple a	
Igual a	
En contacte amb	
Adossat a	
Reomplert per	18
Tallat per	8
Talla a	3,19,21
Tapia a	
Tapiat per	
Se li assenta	
Assentat a	

UE	UEs que formen la UA
15	Branca nord de la mina
16	Branca sud de la mina
17	Perforació horitzontal que conforma la mina
20	Volta
4	Brocal del pou
5	Perforació vertical del pou

Annex 2

Documentació fotogràfica

Índex de fotografies

Foto 1. Vista general a l'inici de la intervenció.

Foto 2. Detall de la sèquia (UA 1) parcialment destruïda pel negatiu UE 8. Tram est.

Foto 3. Vista de l'alçat del mur sud (UE 12) de la sèquia UA1, amb un dels forats de fibla i un dels seus contraforts. Tram est.

Foto 4. Vista del punt de connexió dels murs sud de la sèquia UA 1 UE 10 i 12. Tram oest.

Foto 5. Detall del gir de la sèquia UA1. Tram central.

Foto 6. Obertura del pou de registre (UE 4) de la mina d'aigua (UA 2), a la cota del nivell UE 3.

Foto 7. Vista de l'interior del pou de registre (UE 5), amb els encaixos laterals i al fons la connexió amb el túnel de la mina d'aigua, reblerta per l'estrat UE 18. UA 2.

Foto 8. Detall de la volta obrada (UE 20) de la mina d'aigua al seu pas pel pou de registre. UA 2.

Foto 9. Vista del mur sud (UE 16), de la mina d'aigua UA 2, en el seu tram est, abans de procedir al seu desmuntatge.

Foto 10. Vista en secció de la mina d'aigua UA 2, amb la seva volta cedida. S'hi poden observar els nivells UE 3, 19 i 21, perforats per la mina. Tram est.

Foto 11. Detall del paquet d'aportacions fluvials (UE 14,,) que reblen el negatiu de la riera (UE 13).

Foto 12. Solar ja totalment rebaixat durant l'eliminació de la rampa d'accés feta amb terres ja remogudes per la pròpia obra.

Inventari fotogràfic del CD annex

- 1.Fotos_Generals_(1-9)
- 2.Control_dels_rebaixos_(10-51)
 - 2.1.Sequia_(10-34)
 - 2.2.Pou_i_mina_(35-49)
 - 2.3.Riera_de_Tena_(50-51)

Foto 1. Vista general a l'inici de la intervenció.

Foto 2. Detall de la sèquia (UA 1) parcialment destruïda pel negatiu UE 8. Tram est.

Foto 3. Vista de l'alçat del mur sud (UE 12) de la sèquia UA1, amb un dels forats de fibla i un dels seus contraforts. Tram est.

Foto 4. Vista del punt de connexió dels murs sud de la sèquia UA 1 UE 10 i 12. Tram oest.

Foto 5. Detall del gir de la sèquia UA1. Tram central.

Foto 6. Obertura del pou de registre (UE 4) de la mina d'aigua (UA 2), a la cota del nivell UE3.

Foto 7. Vista de l'interior del pou de registre (UE 5), amb els encaixos laterals i al fons la connexió amb el túnel de la mina d'aigua, reblerta per l'estrat UE 18. UA 2.

Foto 8. Detall de la volta obrada (UE 20) de la mina d'aigua al seu pas pel pou de registre. UA 2.

Foto 9. Vista del mur sud (UE 16), de la mina d'aigua UA 2, en el seu tram est, abans de procedir al seu desmuntatge.

Foto 10. Vista en secció de la mina d'aigua UA 2, amb la seva volta cedida. S'hi poden observar els nivells UE 3, 19 i 21, perforats per la mina. Tram est.

Foto 11. *Detall del paquet d'aportacions fluvials (UE 14,) que reblen el negatiu de la riera (UE 13).*

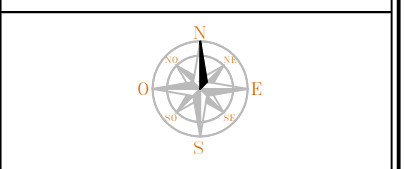
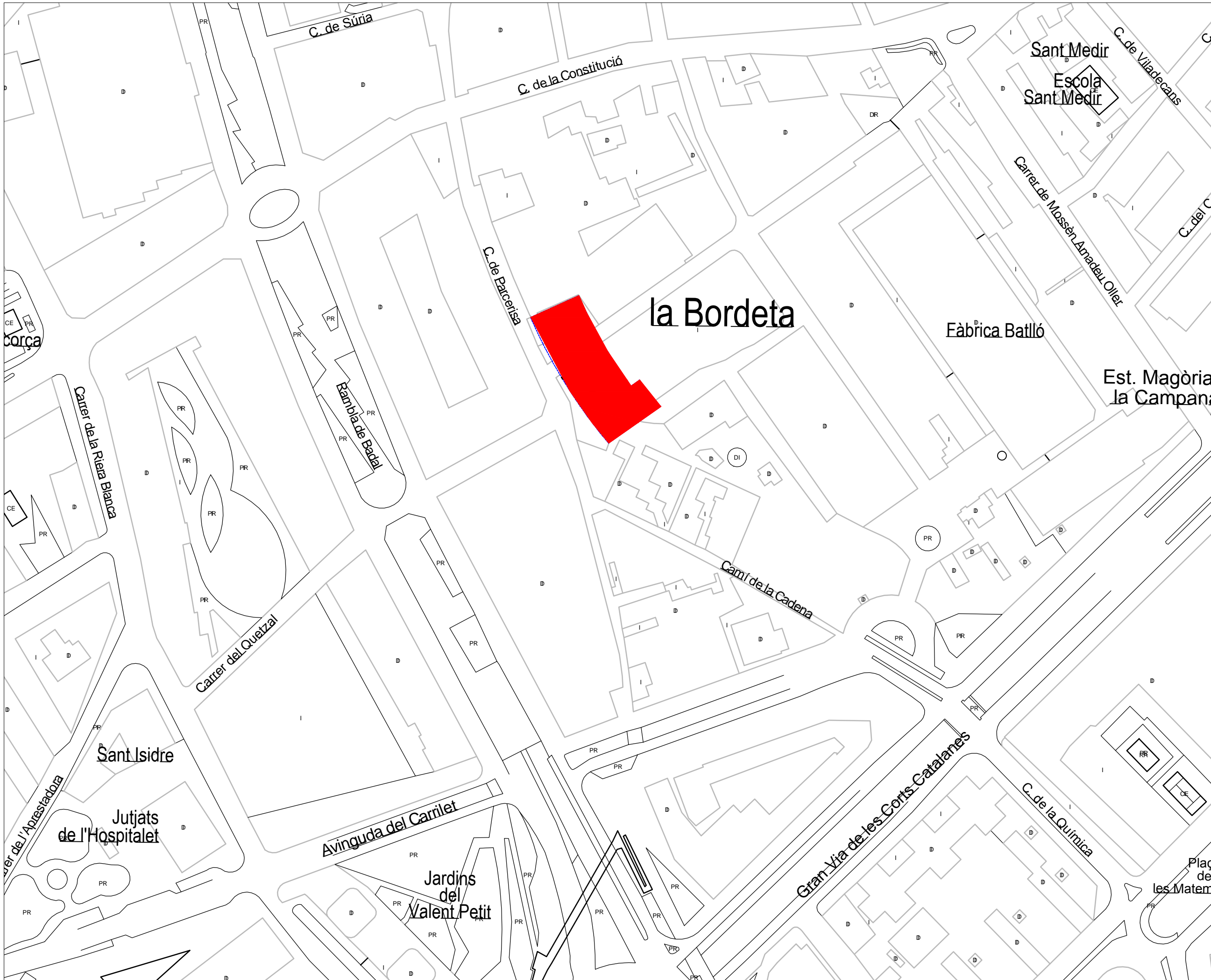
Foto 12. *Solar ja totalment rebaixat durant l'eliminació de la rampa d'accés feta amb terres ja remogudes per la pròpia obra.*

Annex 3

Planimetries

Índex de plànols

- 1-Plànol de localització E: 1/2000. A3
- 2-Plànol general E: 1/400. A3
- 3-Planta pedra a pedra UA 1 E: 1/50. A3
- 4-Planta pedra a pedra UA 2 E: 1/20. A3
- 5-Secció A-A'. Tram 1. E: 1/50. A3
- 6-Secció A-A'. Tram 2. E: 1/50. A3
- 7-Secció B-B'. Tram 1. E: 1/50. A3
- 8-Secció B-B'. Tram 2. E: 1/50. A3
- 9-Secció B-B'. Tram 3. E: 1/50. A3
- 10-Secció B-B'. Tram 4. E: 1/50. A3
- 11-Secció B-B'. Tram 5. E: 1/50. A3
- 12-Seccions C-C', D-D' i E-E'. E: 1/50. A3
- 13-Seccions F-F' i G-G'. E: 1/50. A3
- 14-Plànol de fases. S/E. A3

UBICACIÓ

LLEGENDA

■ Localització de la finca afectada

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló – Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Plànol de localització

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422 CODI 019/16

470 K121-NB-2016/2-15765

DATA

Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:2000

NUM

1

CLIENT

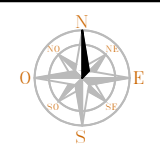
CORP EDIFICACIONS S.L.

Parcerisa

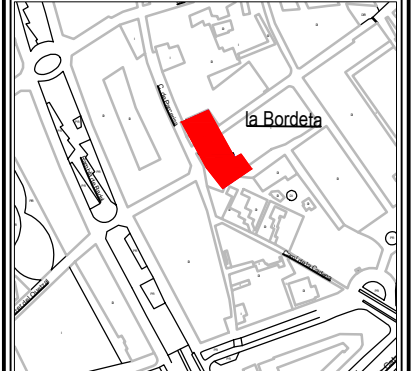
la Bc

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

Àrea d'actuació

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Plànol general

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422

CODI

019/16

470 K121-NB-2016/2-15765

DATA

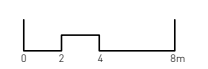
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:400

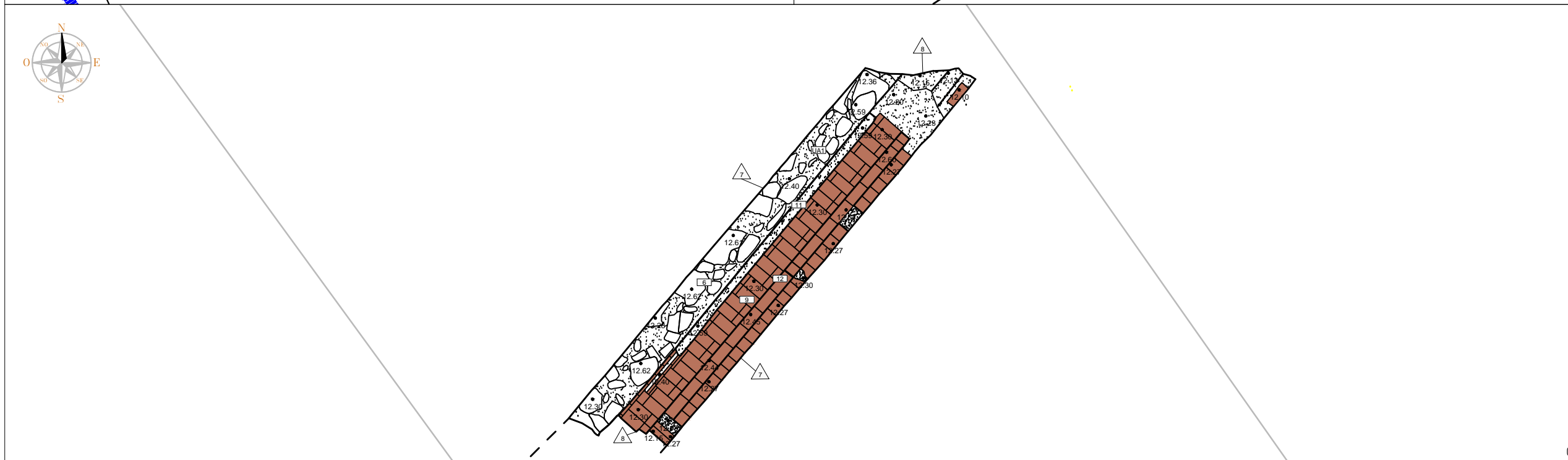
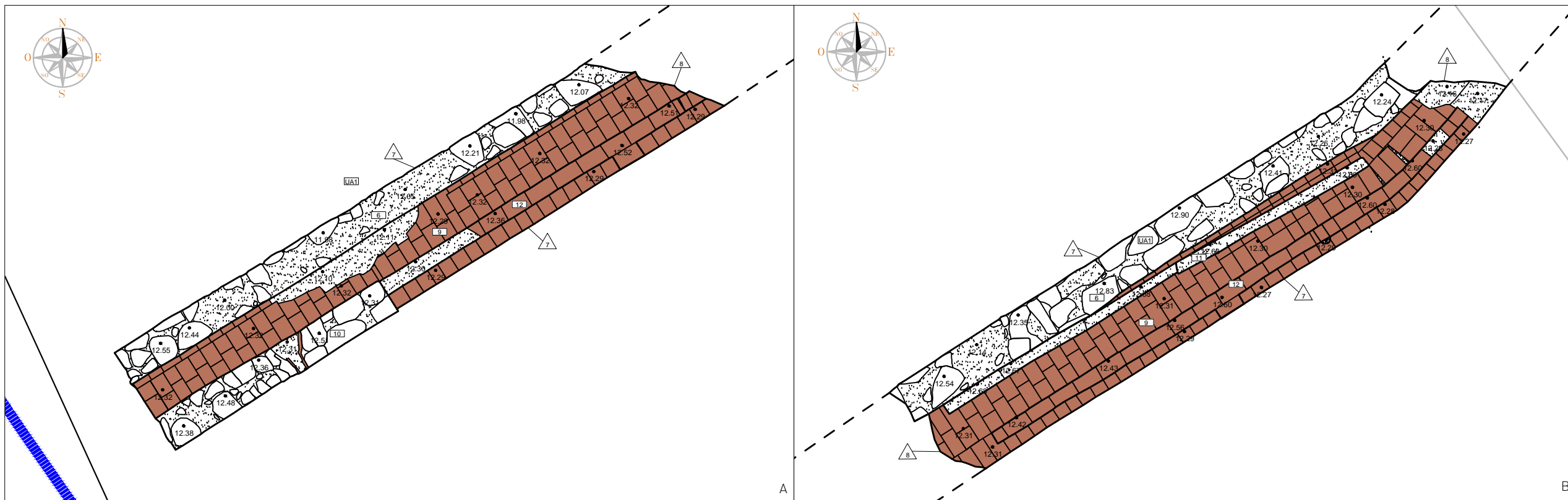
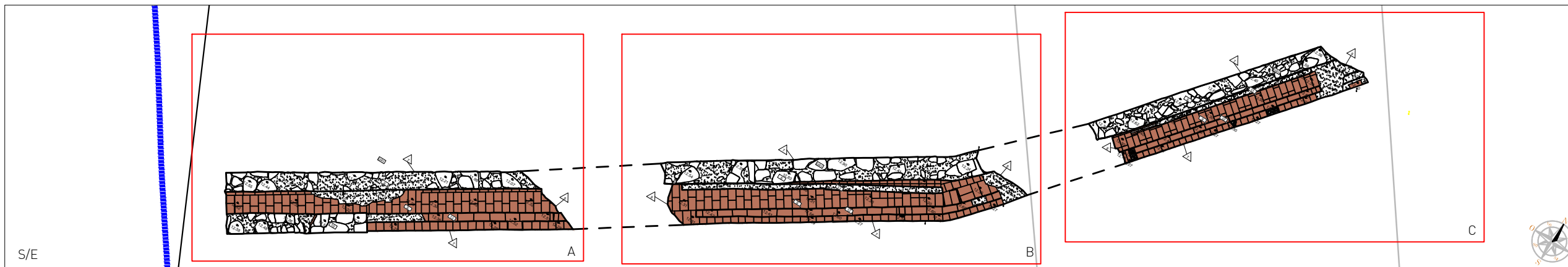

NUM

2

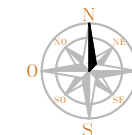
CLIENT

CORP EDIFICACIONS S.L.

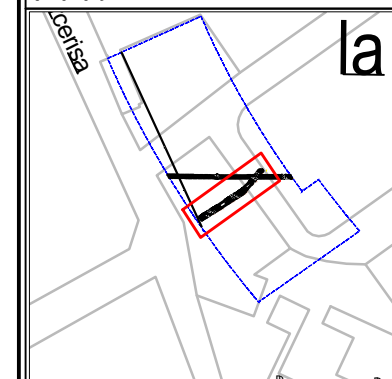

ABANS

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGGENDA

- Rajols
- Morter de calç
- Límit de la finca afectada

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Planta pedra a pedra UA 1.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422
470 K121-NB-2016/2-15765

CODI

019/16

DATA

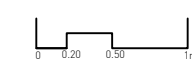
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:50

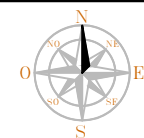
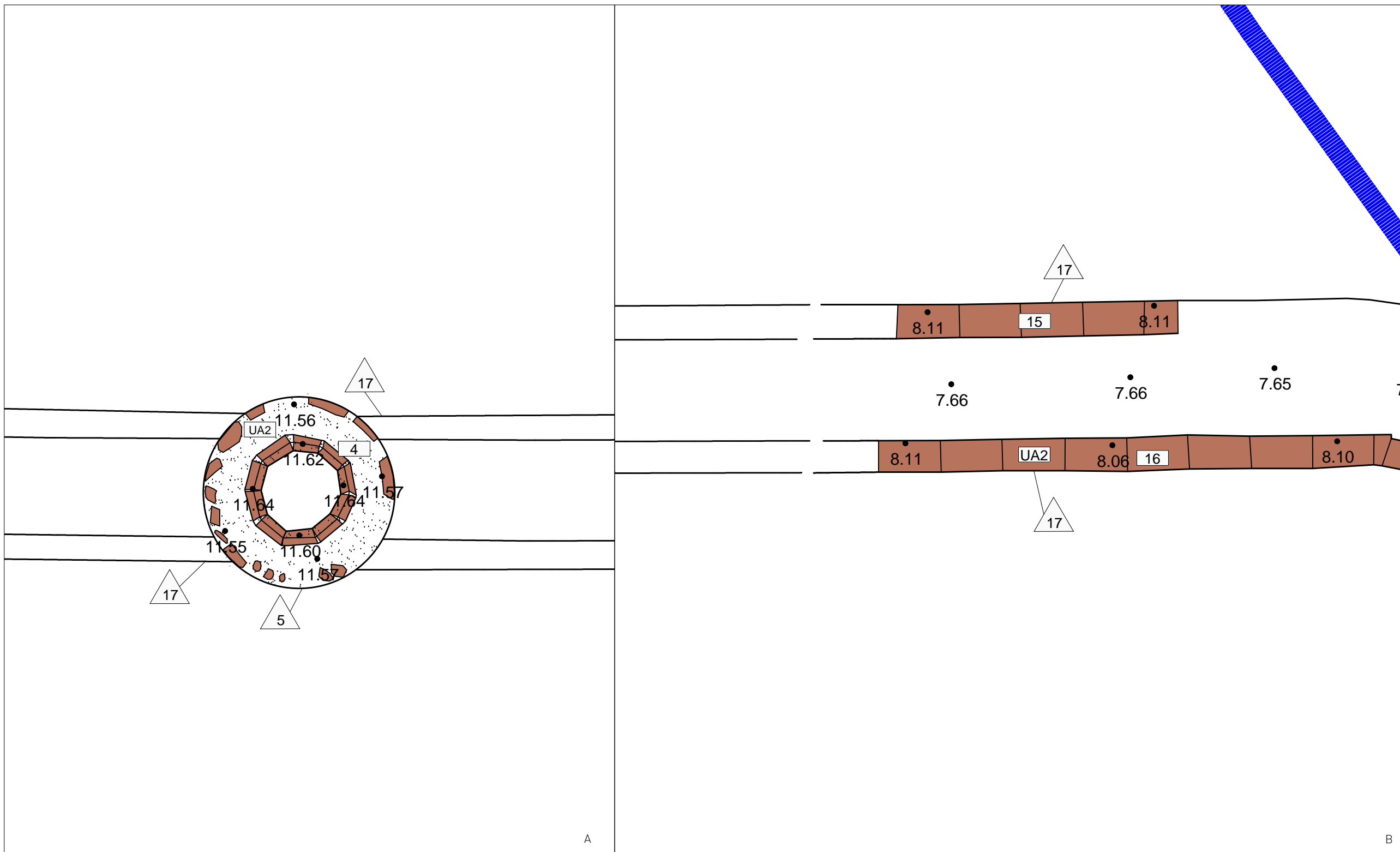
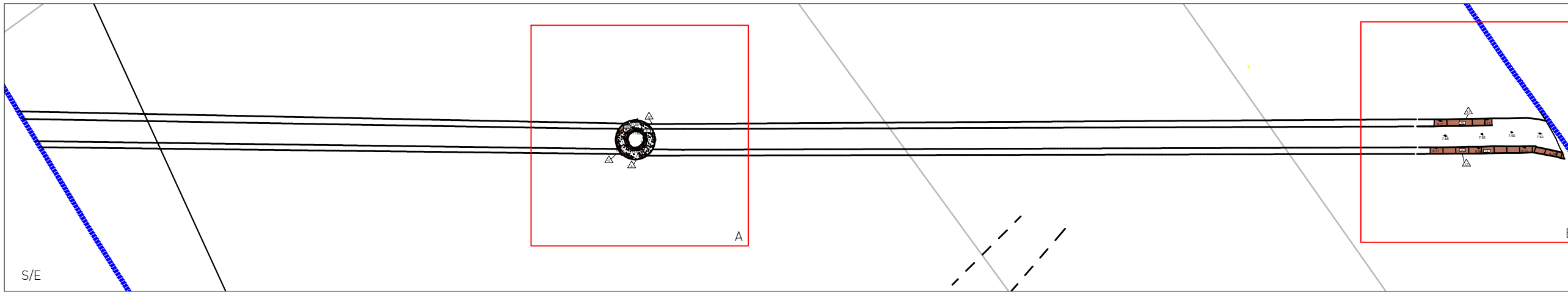

NUM

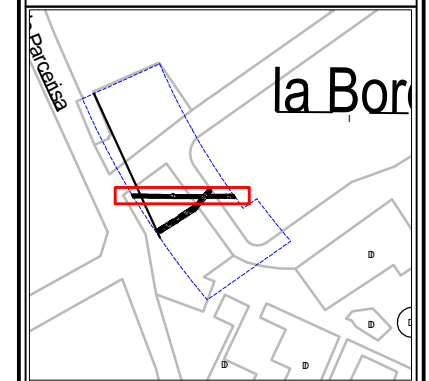
3

CLIENT

CORP EDIFICACIONS S.L.

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Rajols
- Morter de calç
- Límit de la finca afectada

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Planta pedra a pedra UA 2.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422

CODI

019/16

470 K121-NB-2016/2-15765

DATA

Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:20

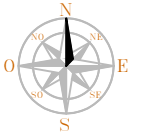

NUM

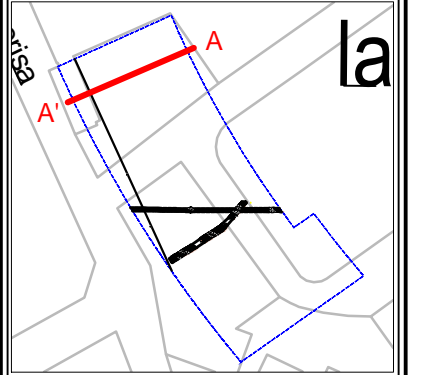
4

CLIENT

CORP EDIFICACIONS S.L.

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Substrat geològic
- Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Secció A-A'. Tram 1.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422
470 K121-NB-2016/2-15765

CODI

019/16

DATA

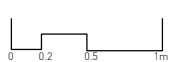
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:50

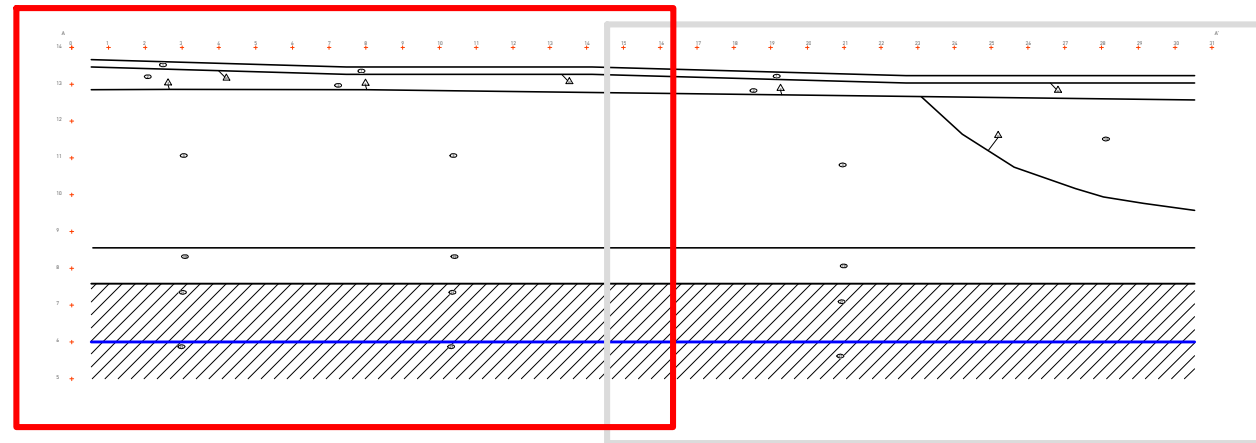

NUM

5

CLIENT

CORP EDIFICACIONS S.L.

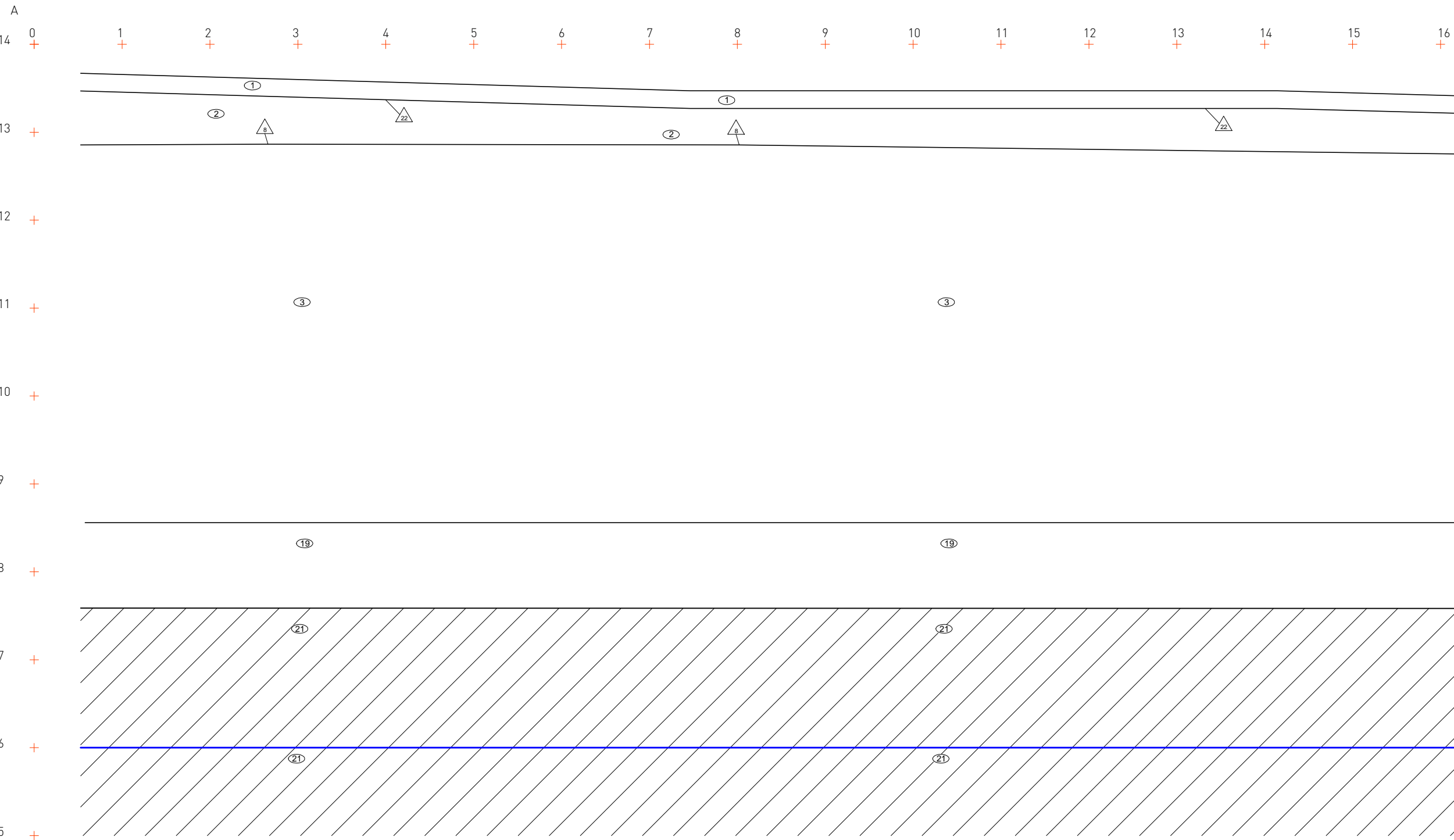

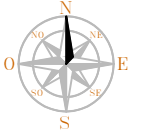
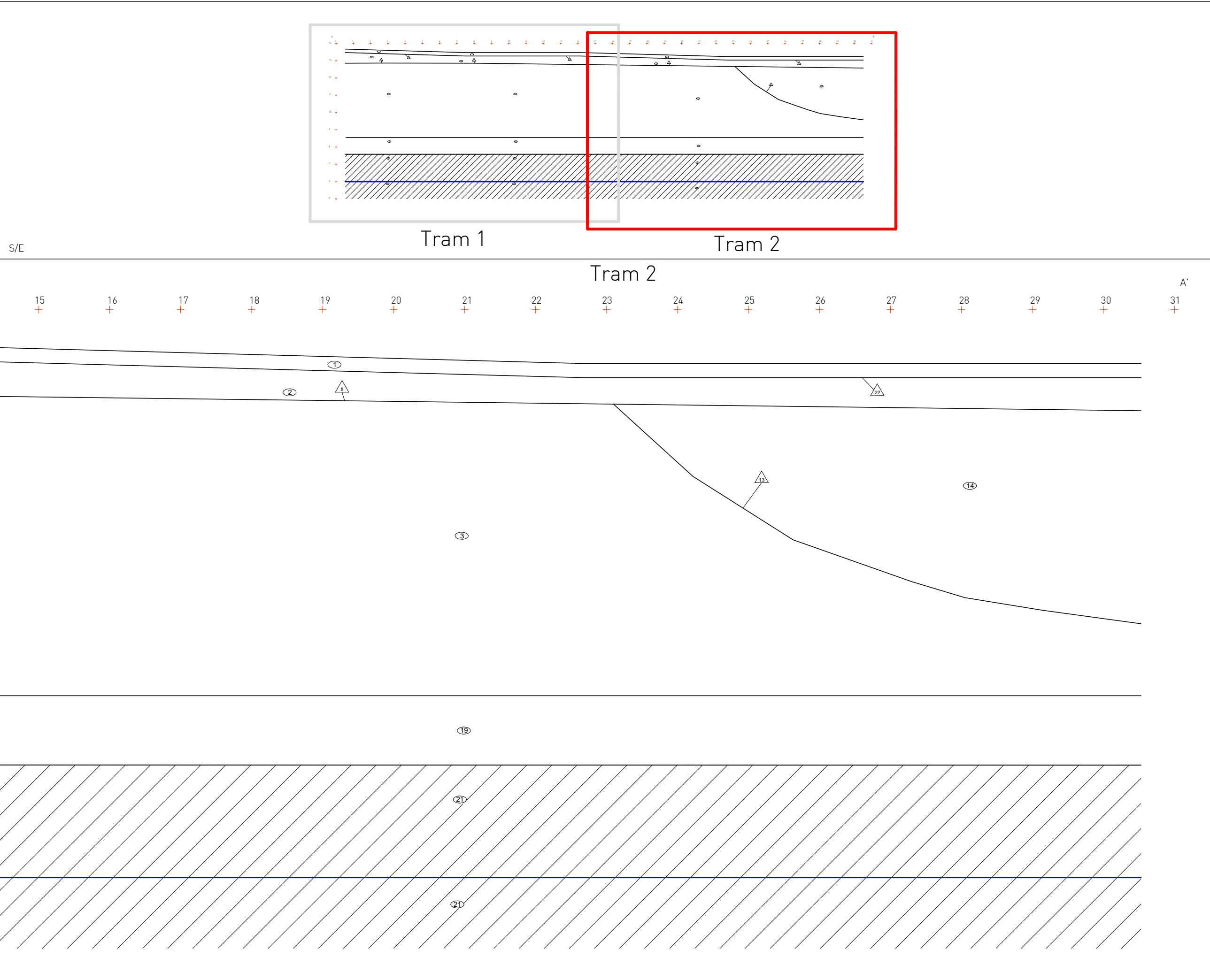
Tram 1

Tram 2

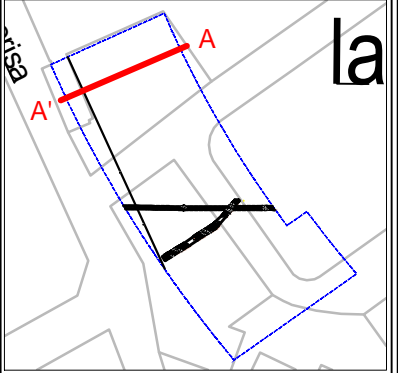
S/E

Tram 1

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Substrat geològic
- Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Secció A-A'. Tram 2.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422

CODI

019/16

DATA

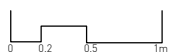
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:50

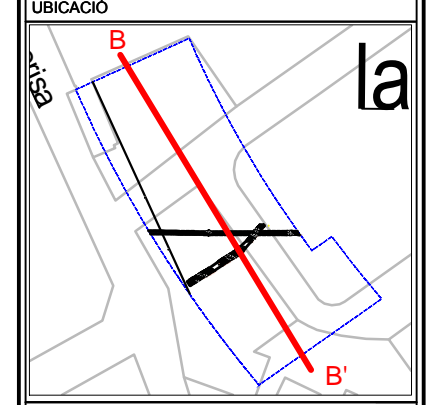
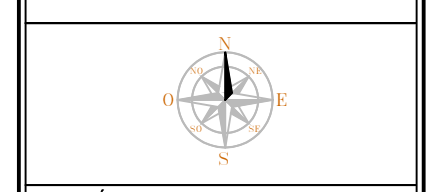
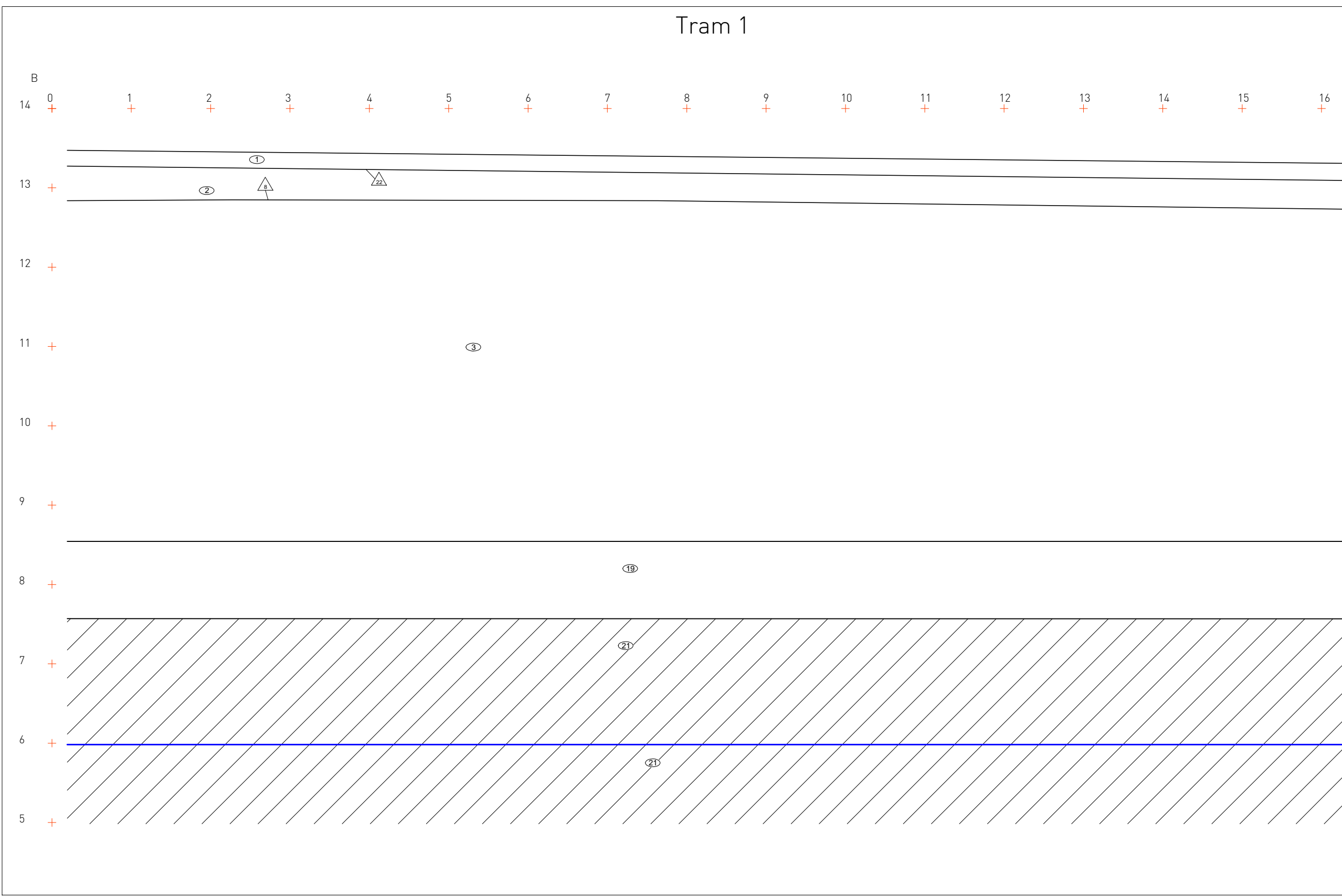
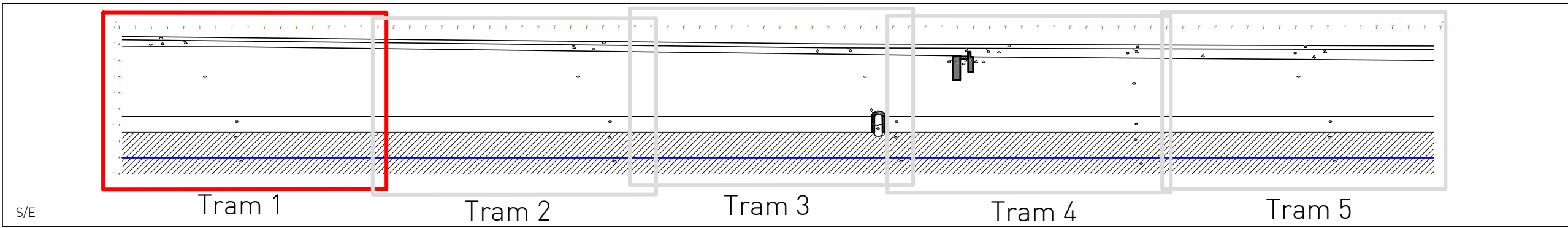

NUM

6

CLIENT

CORP EDIFICACIONS S.L.

- LLEGENDA
- Substrat geològic
 - Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ
Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL
Secció B-B'. Tram 1.

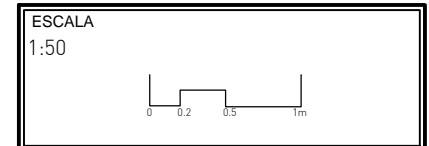
DIRECTOR
Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA
Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

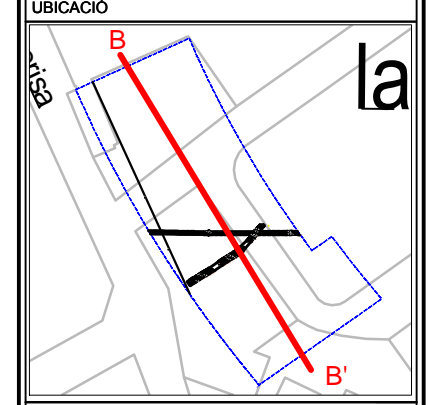
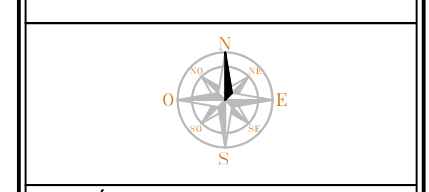
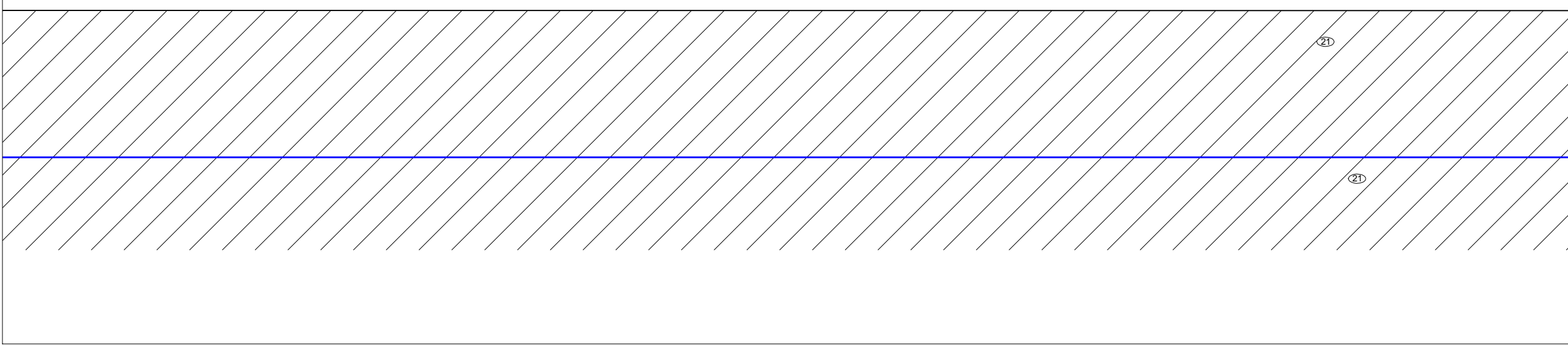
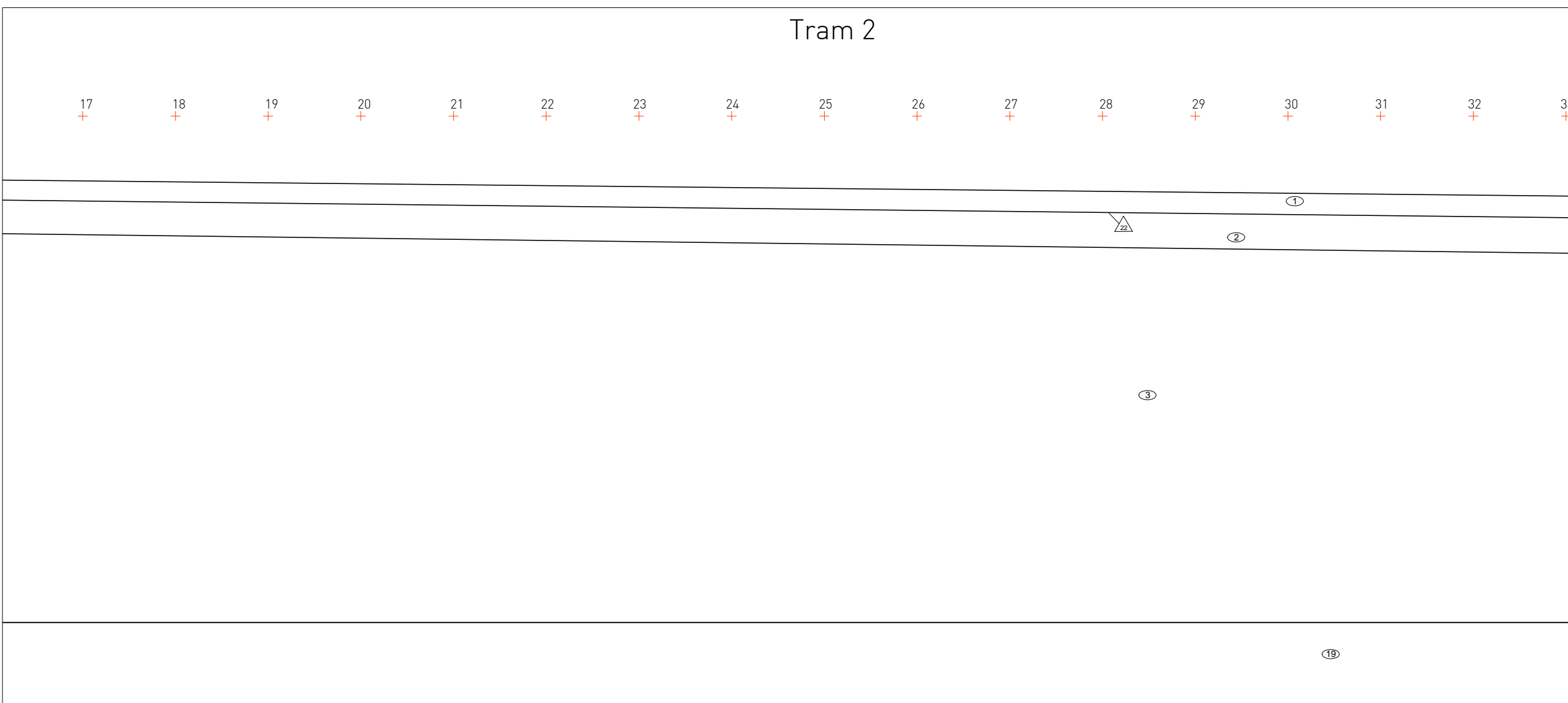
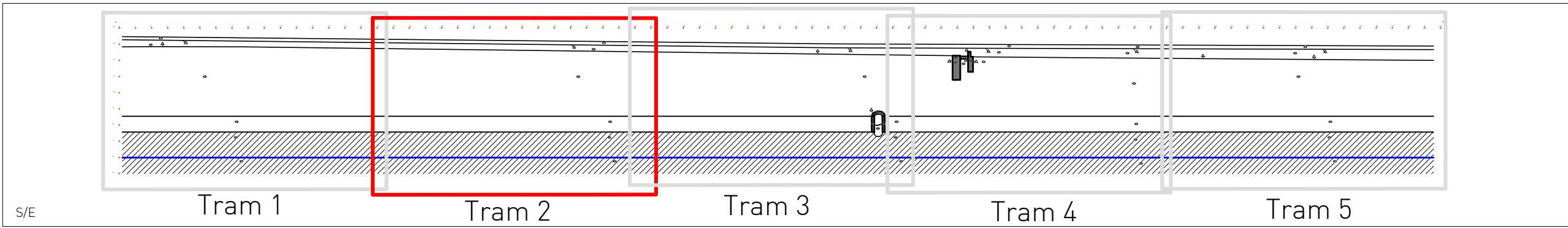
NÚMERO D'EXPEDIENT	CODI
470 K121-NB-2016/1-15422	019/16
470 K121-NB-2016/2-15765	

DATA
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA
ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

NUM 7	CLIENT CORP EDIFICACIONS S.L.
-----------------	---

- LLEGENDA
- Substrat geològic
 - Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ
Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL
Secció B-B'. Tram 2.

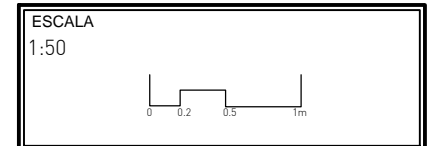
DIRECTOR
Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA
Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

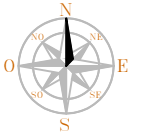
NÚMERO D'EXPEDIENT	CODI
470 K121-NB-2016/1-15422	019/16
470 K121-NB-2016/2-15765	

DATA
Febrer-maig 2016

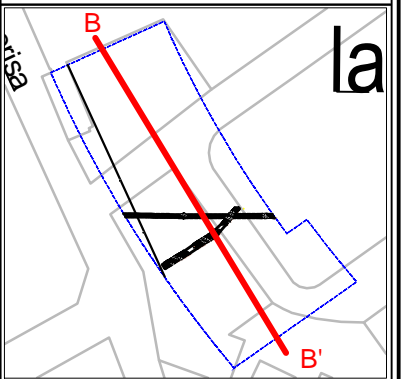
BASE TOPOGRÀFICA
ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

NUM 8	CLIENT CORP EDIFICACIONS S.L.
-----------------	---

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Estructures en secció
- Substrat geològic
- Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Secció B-B'. Tram 3.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422
470 K121-NB-2016/2-15765

CODI

019/16

DATA

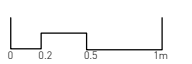
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:50

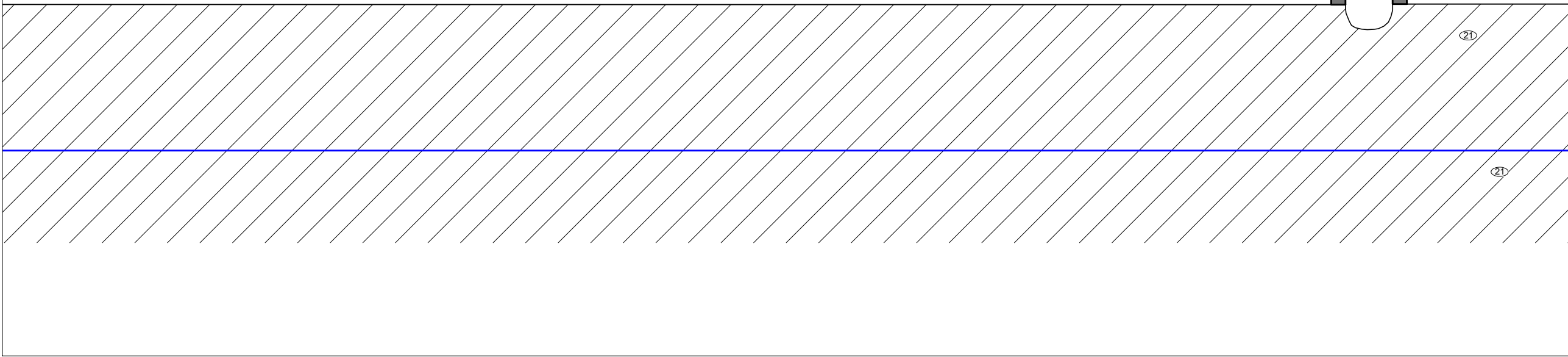
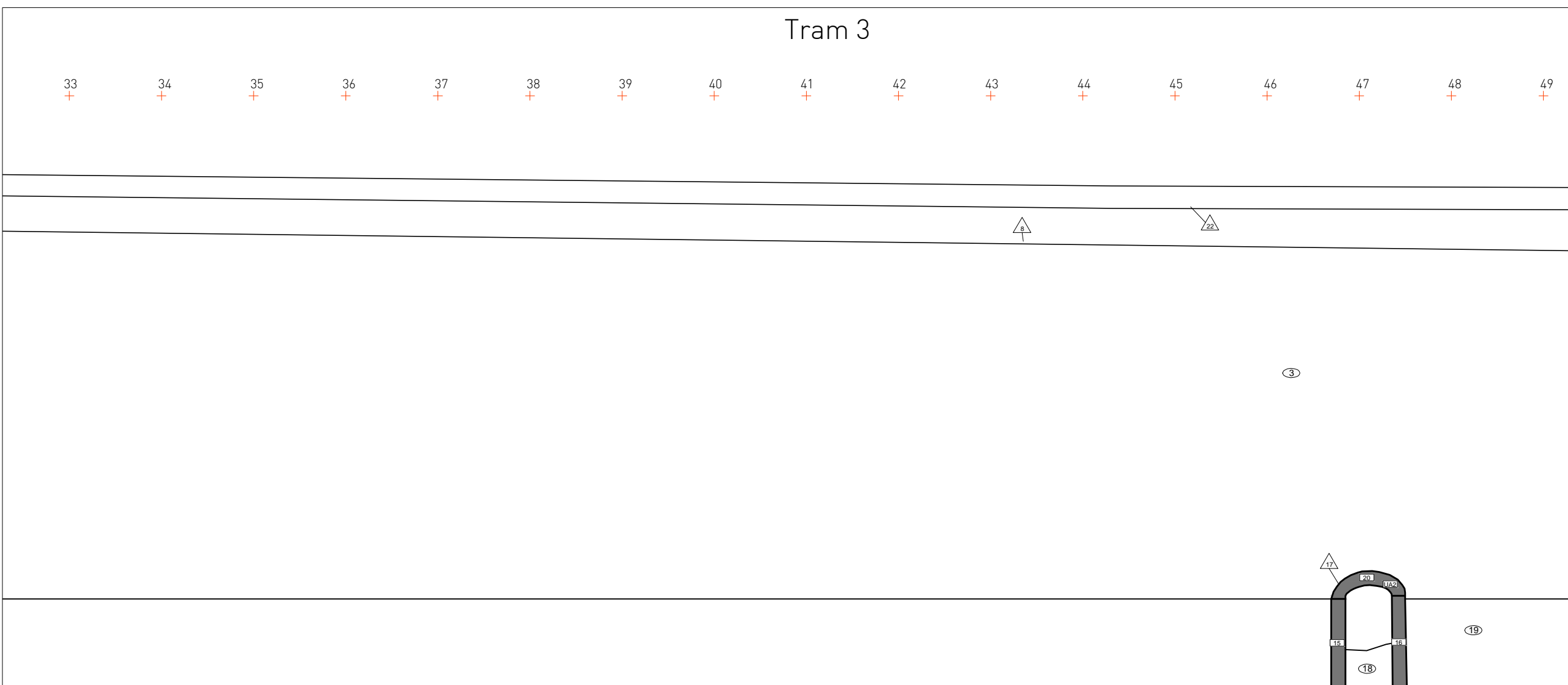
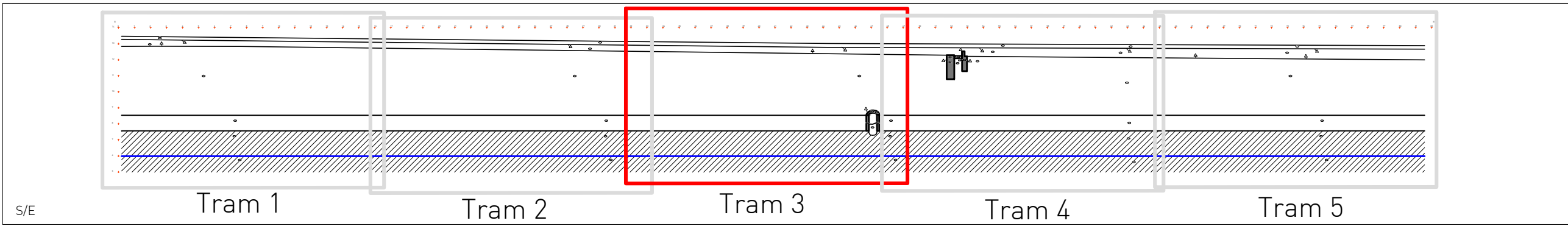

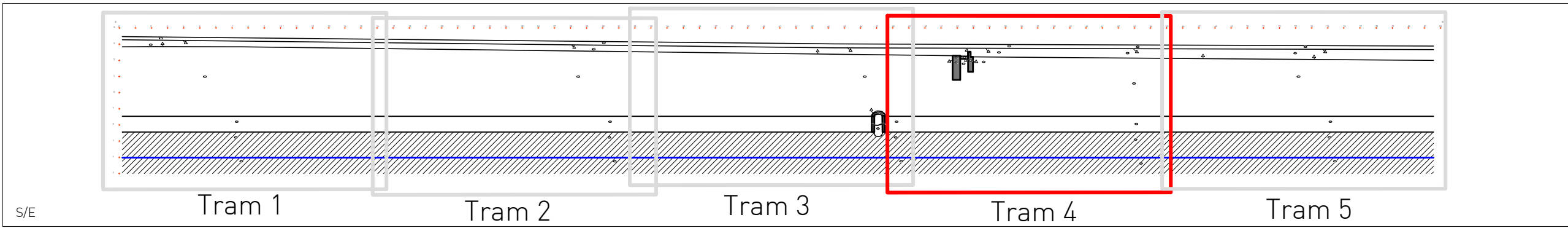
NUM

9

CLIENT

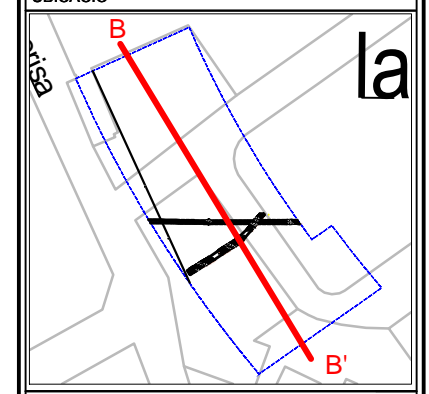
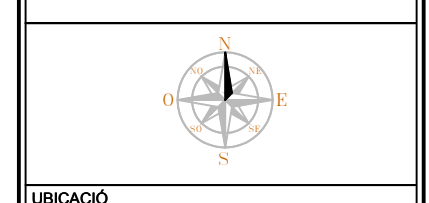
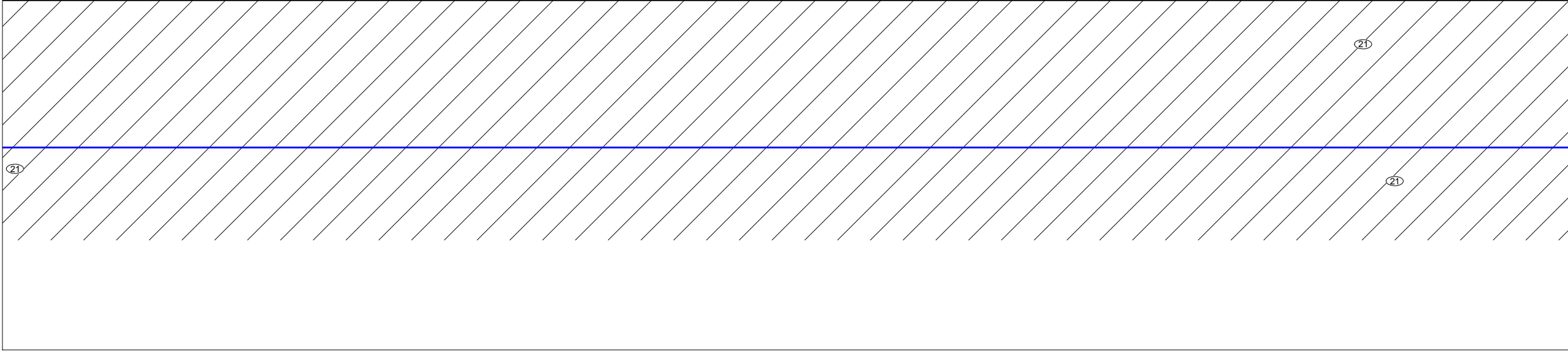
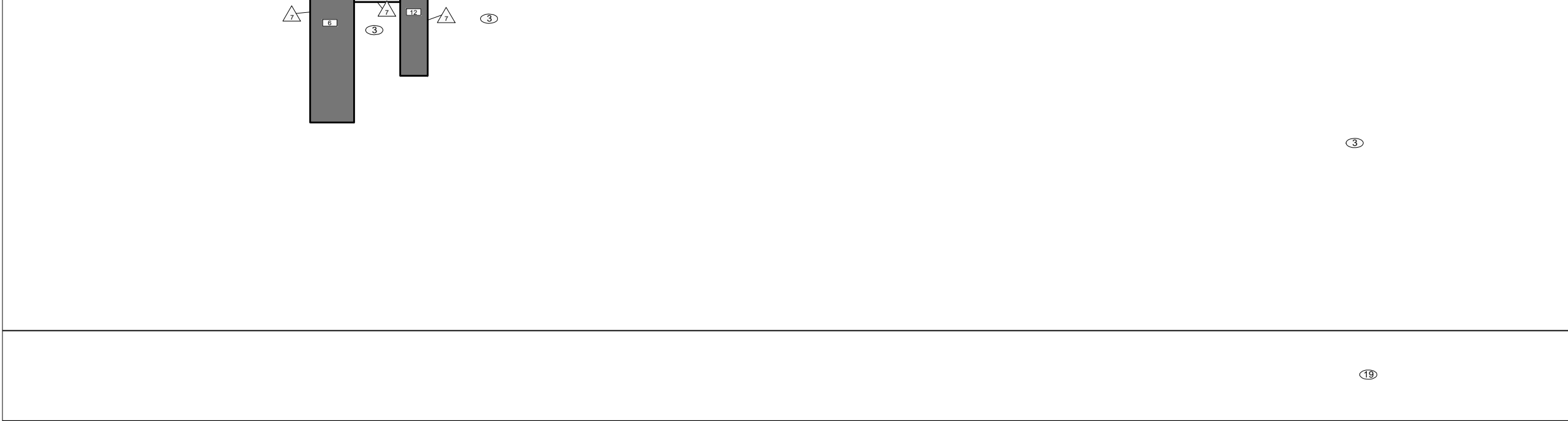
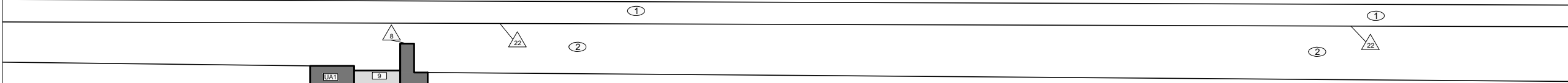
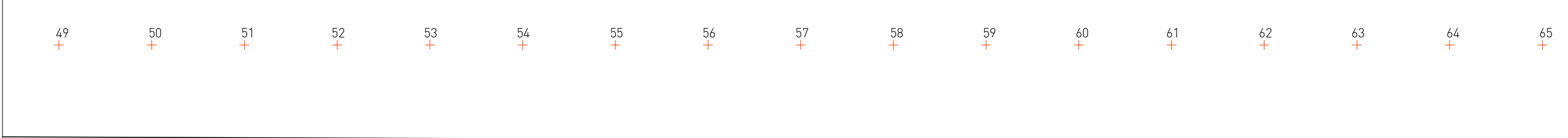
CORP EDIFICACIONS S.L.

S/E

Tram 1 Tram 2 Tram 3 Tram 4 Tram 5

- LLEGENDA
- Estructures en secció
 - Substrat geològic
 - Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Secció B-B'. Tram 4.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

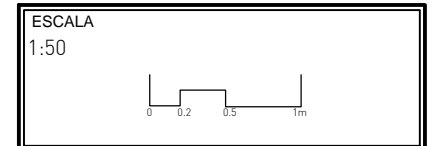
NÚMERO D'EXPEDIENT	CODI
470 K121-NB-2016/1-15422	019/16
470 K121-NB-2016/2-15765	

DATA

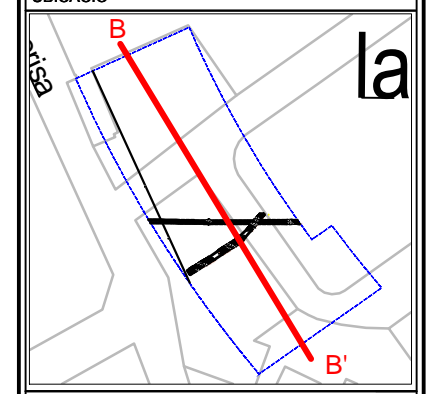
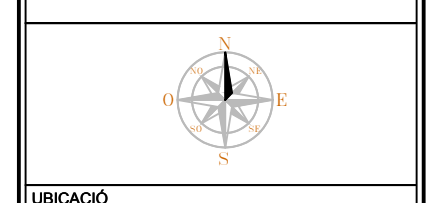
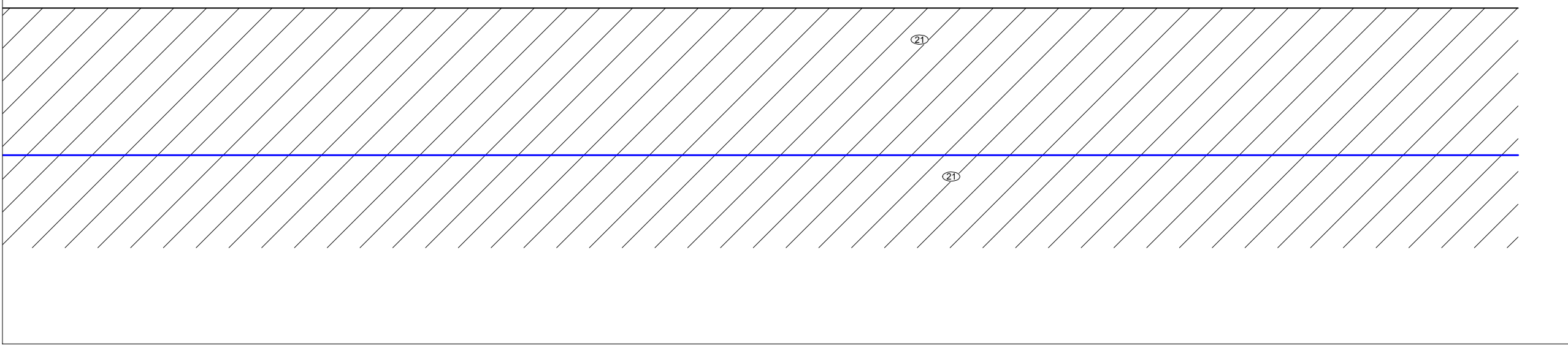
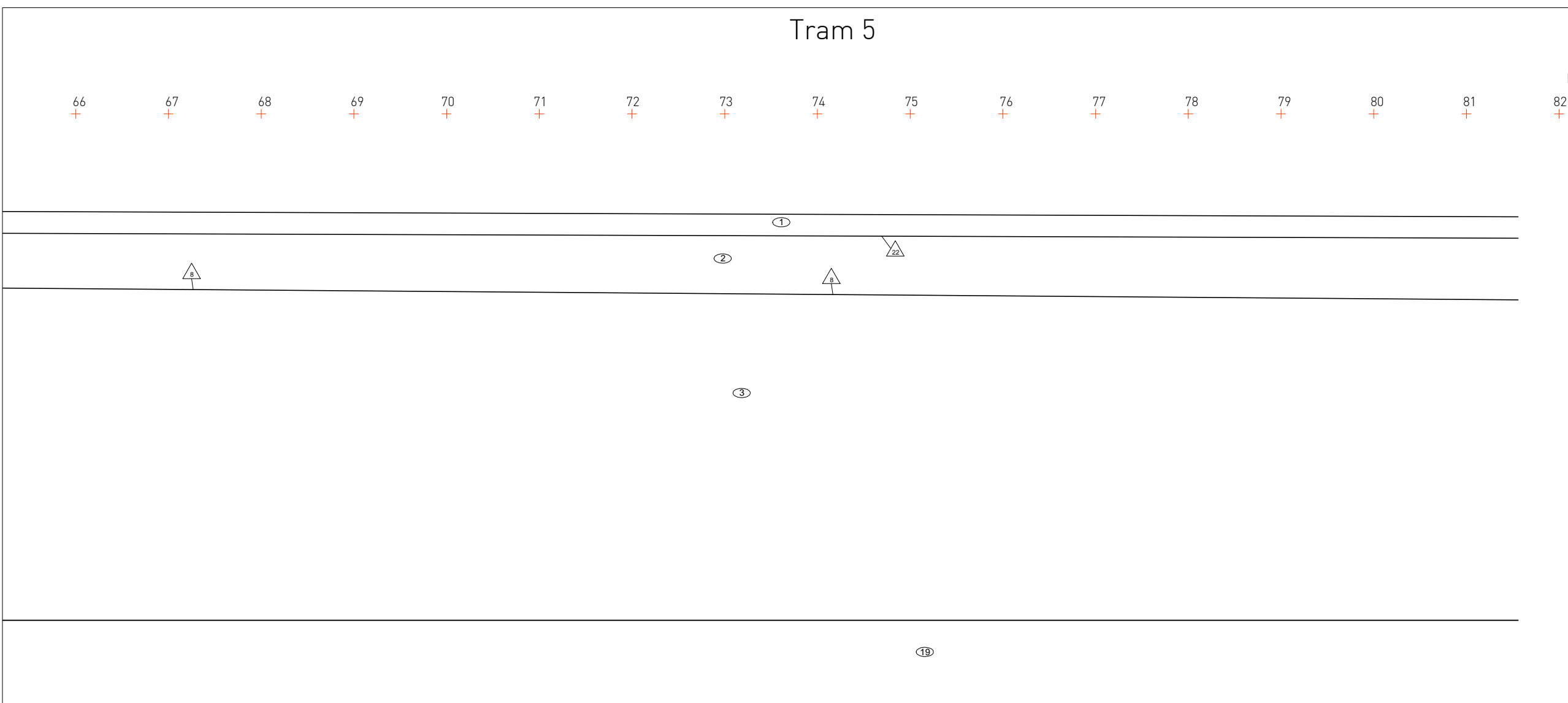
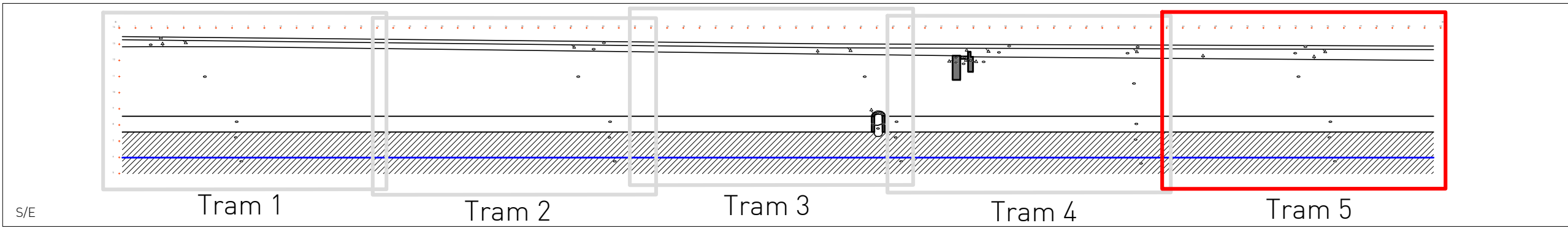
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

NUM	CLIENT
10	CORP EDIFICACIONS S.L.

LLEGENDA

- Substrat geològic
- Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ
Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL
Secció B-B'. Tram 5.

DIRECTOR
Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA
Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT	CODI
470 K121-NB-2016/1-15422	019/16
470 K121-NB-2016/2-15765	

DATA
Febrer-maig 2016

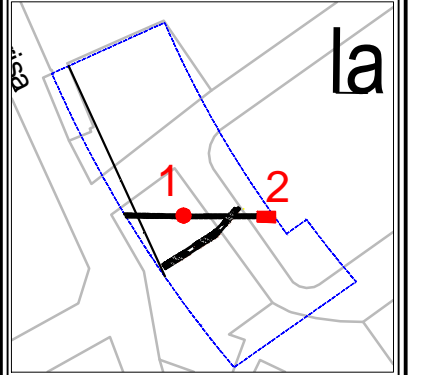
BASE TOPOGRÀFICA
ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA
1:50

NUM 11	CLIENT CORP EDIFICACIONS S.L.
------------------	---

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Estructures en secció
- Substrat geològic
- Cota final d'afectació de l'obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Seccions C-C', D-D' i E-E'

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422
470 K121-NB-2016/2-15765

CODI

019/16

DATA

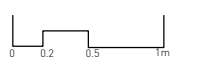
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:50

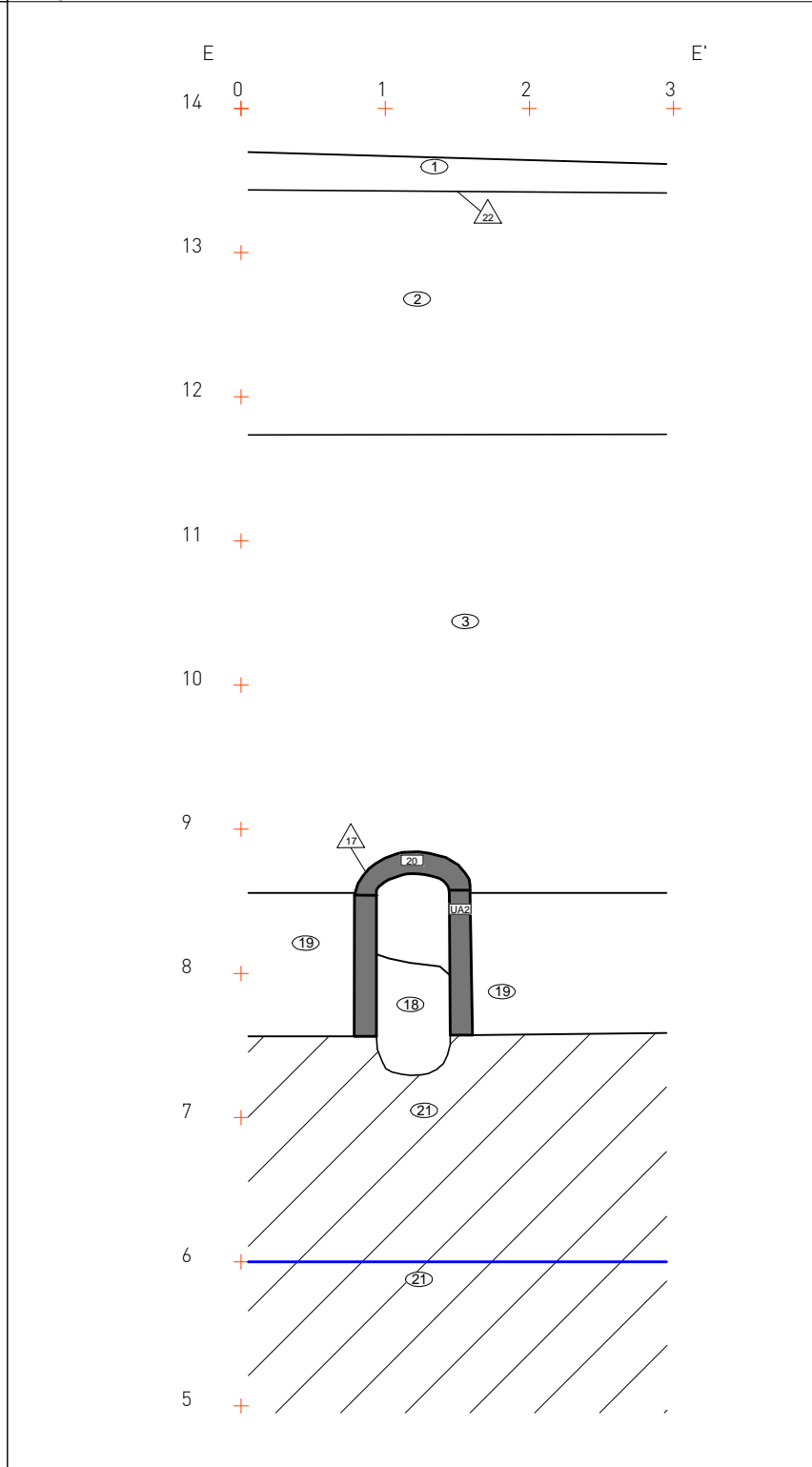
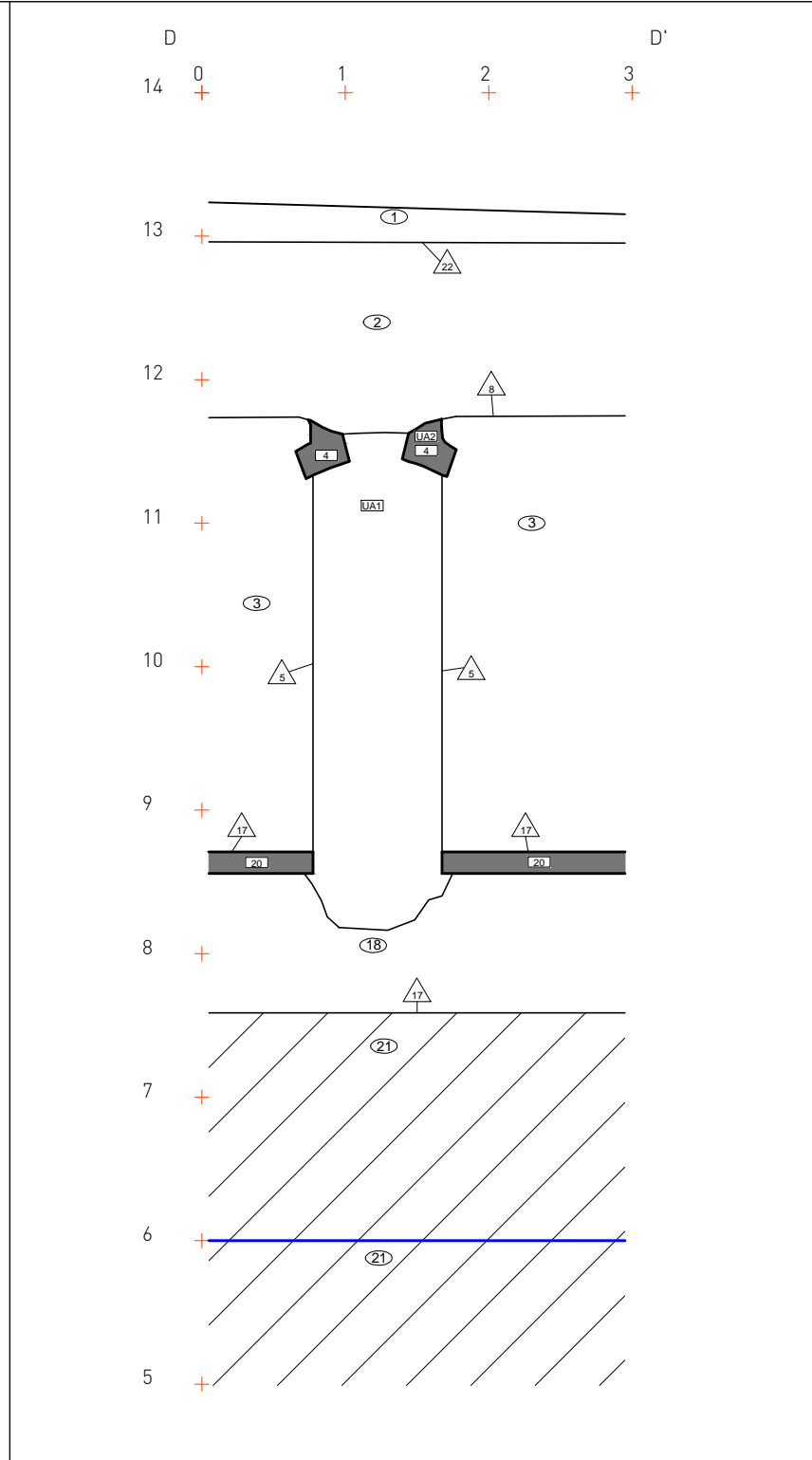
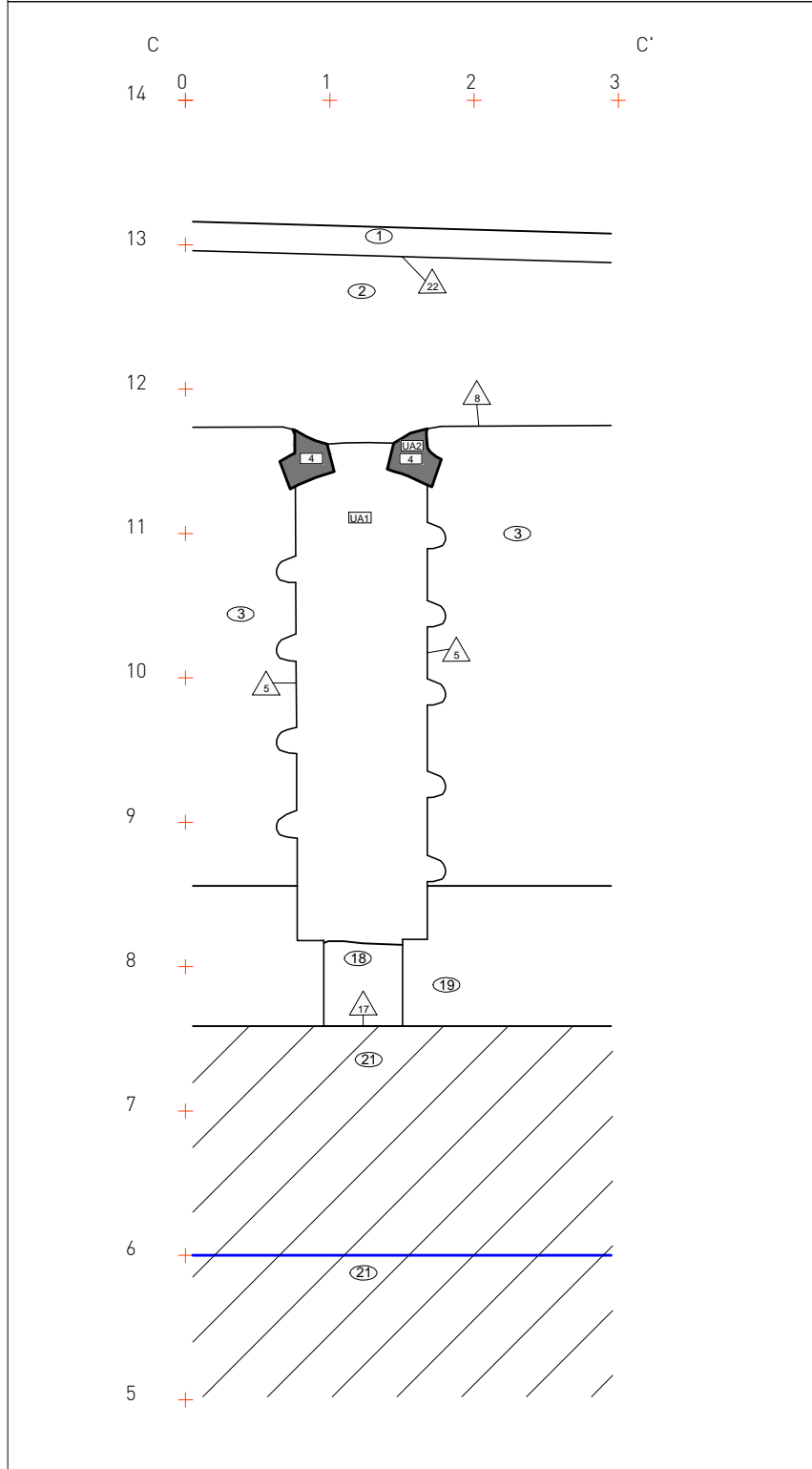
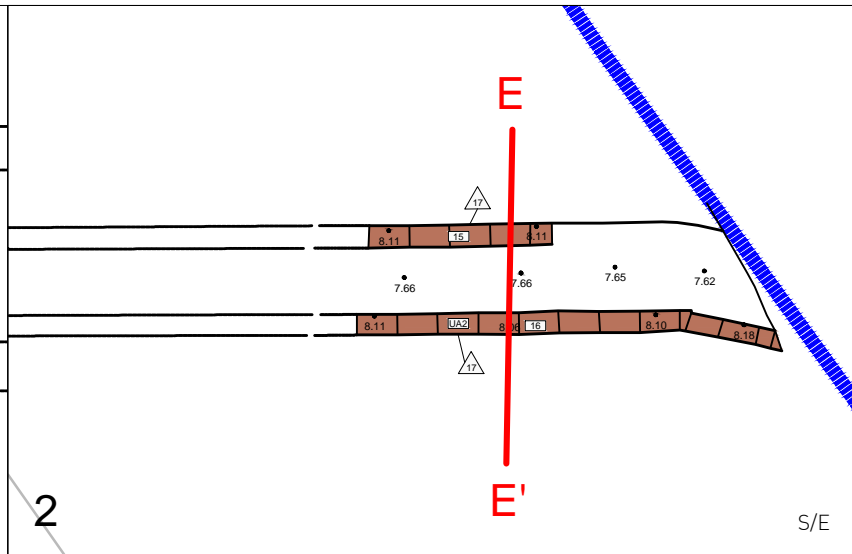
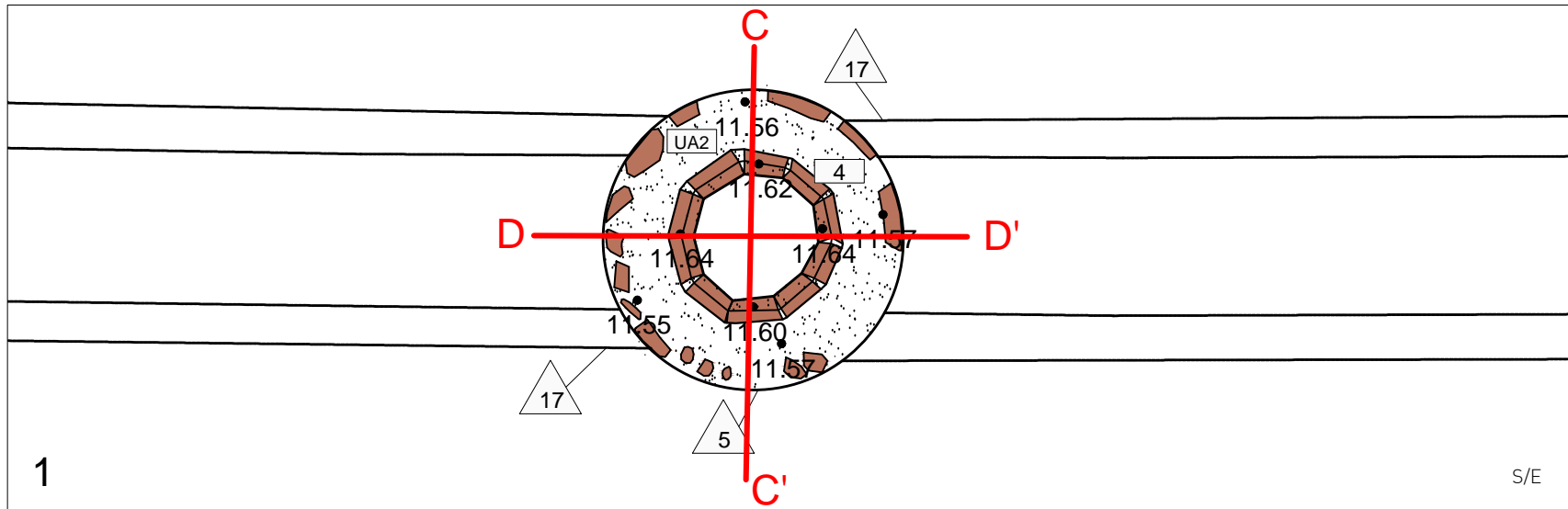

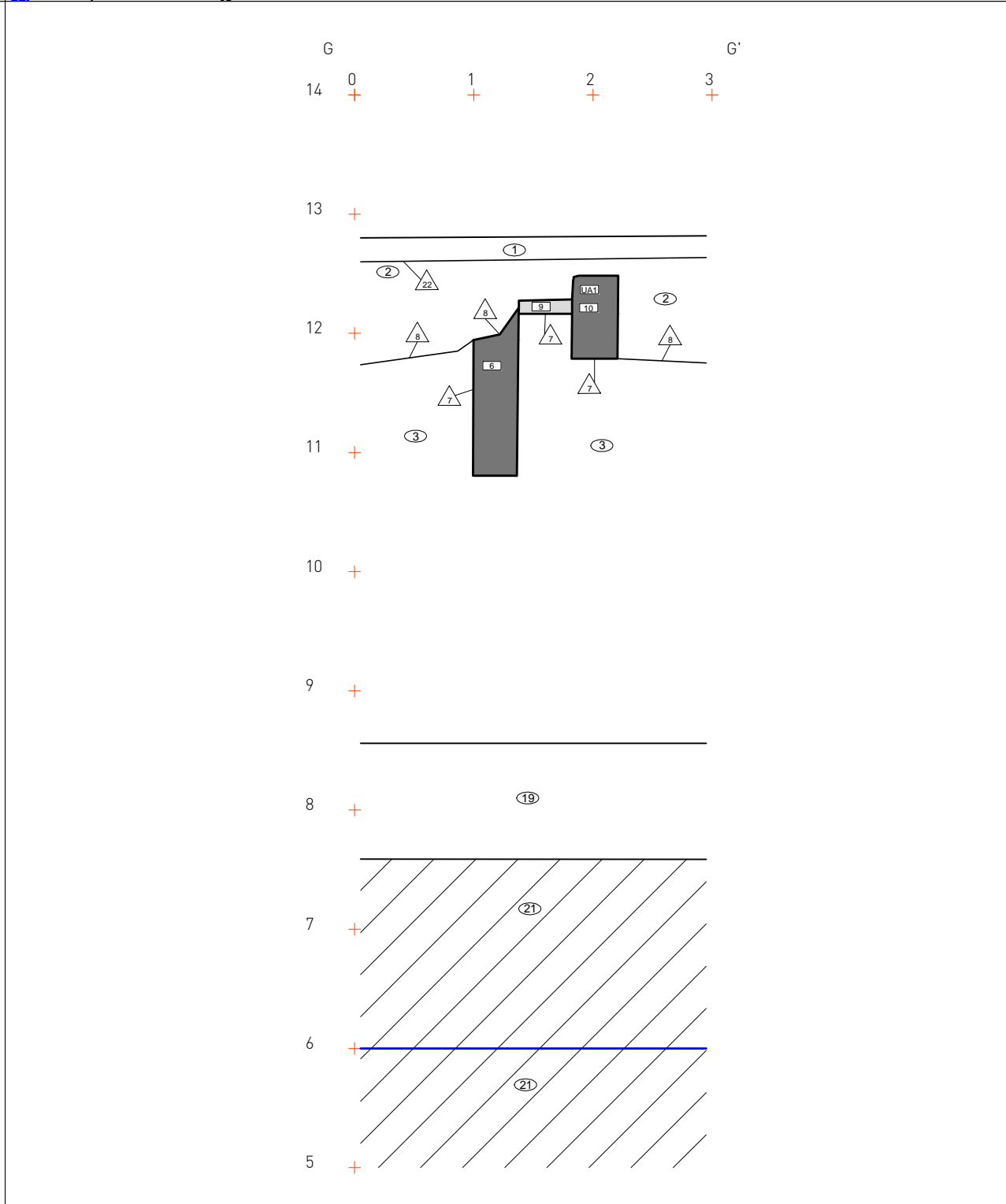
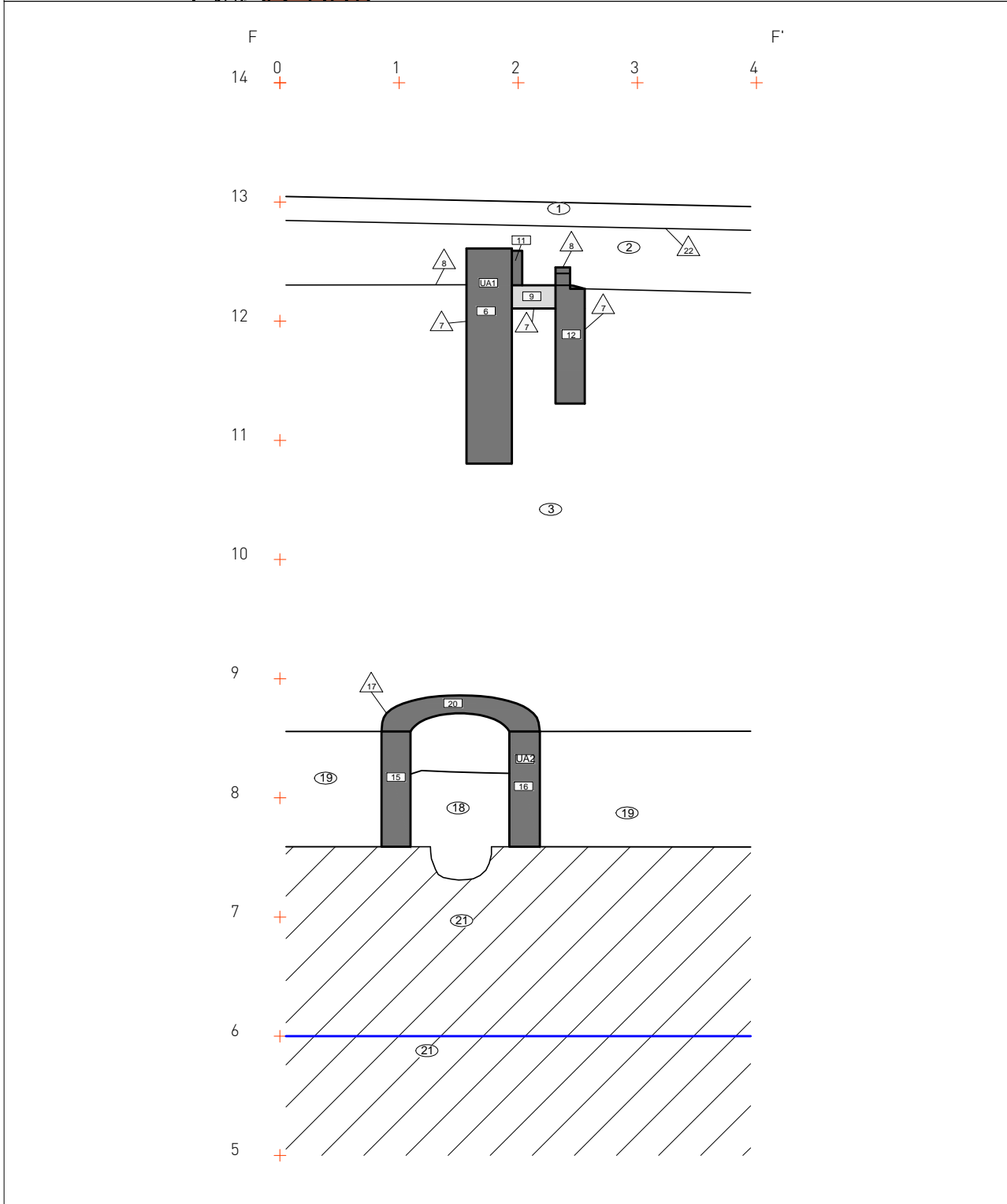
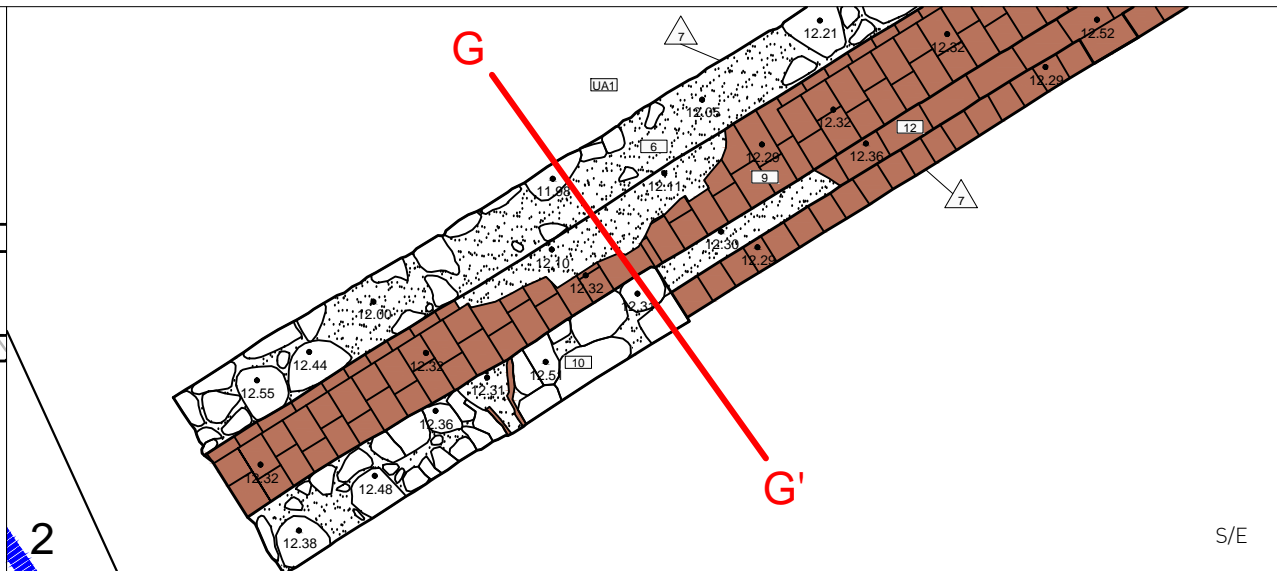
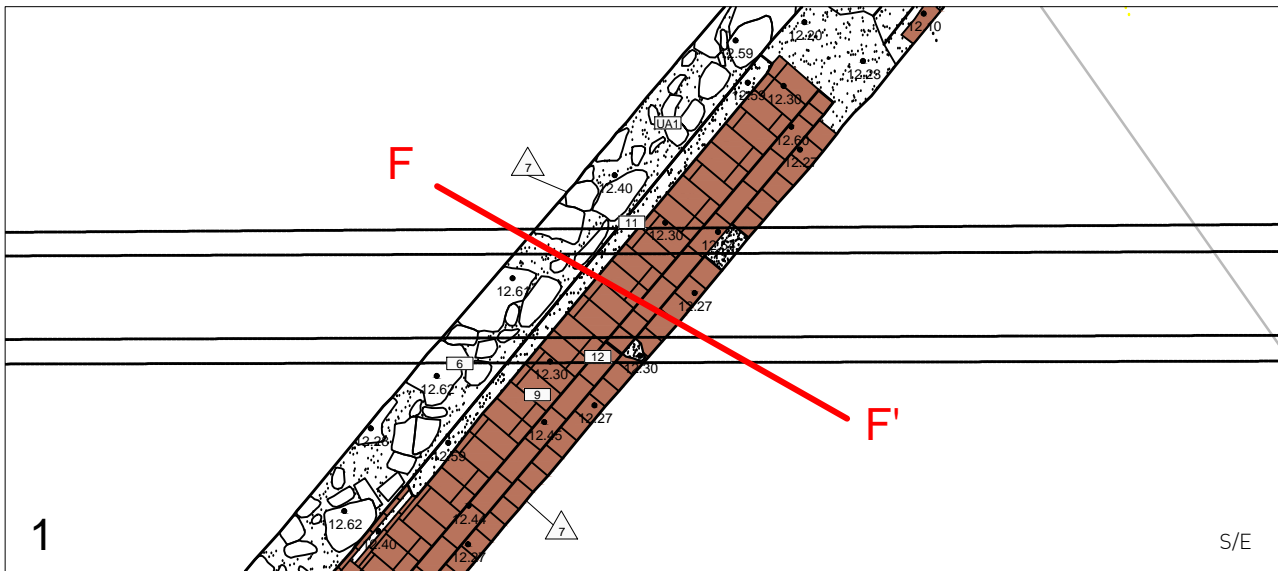
NUM

12

CLIENT

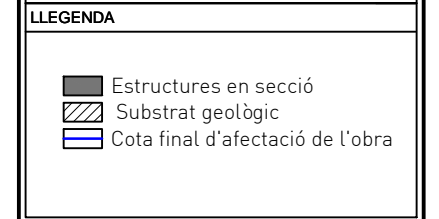
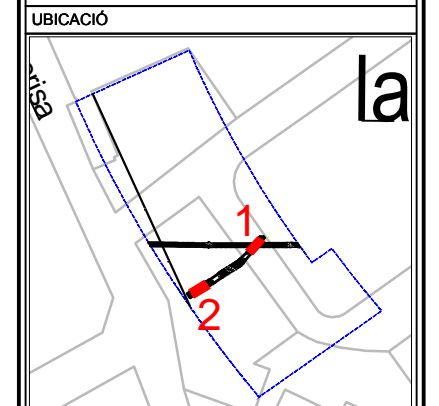
CORP EDIFICACIONS S.L.

ABANS

SERVEIS CULTURALS

INTERVENCIÓ
Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló - Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL
Seccions F-F' i G-G'.

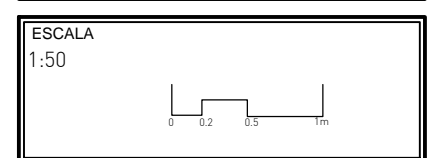
DIRECTOR
Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA
Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT	CODI
470 K121-NB-2016/1-15422	019/16
470 K121-NB-2016/2-15765	

DATA
Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA
ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

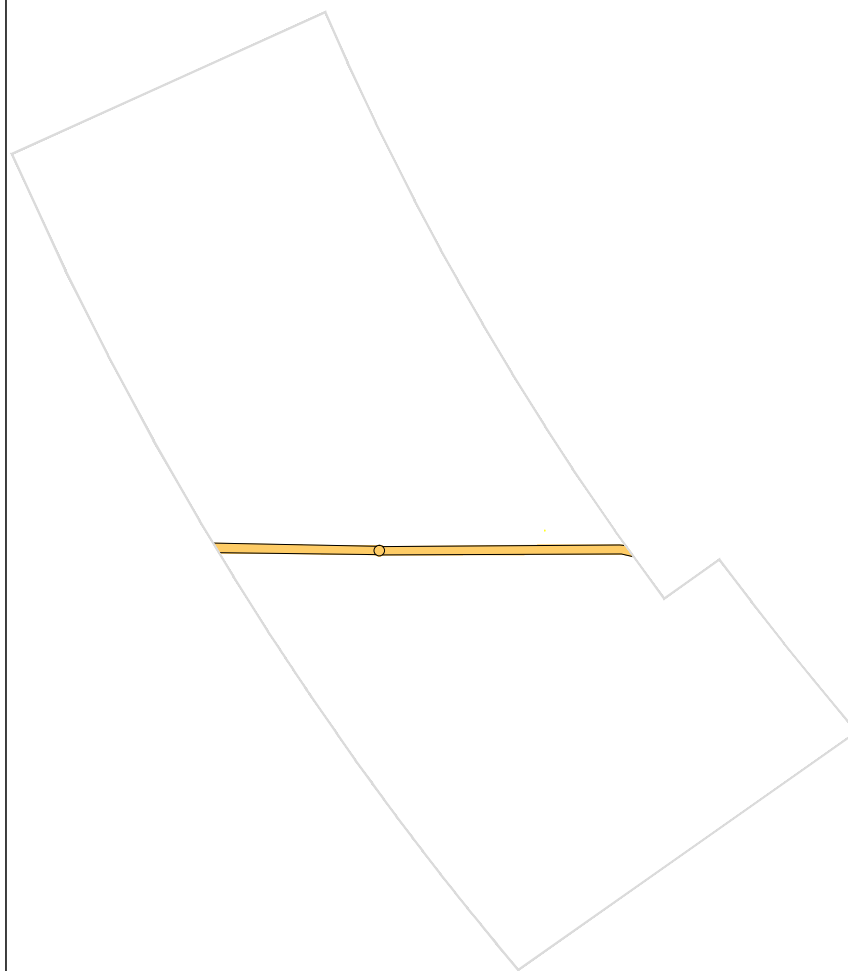

NUM 13	CLIENT CORP EDIFICACIONS S.L.
------------------	---

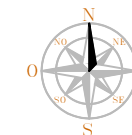
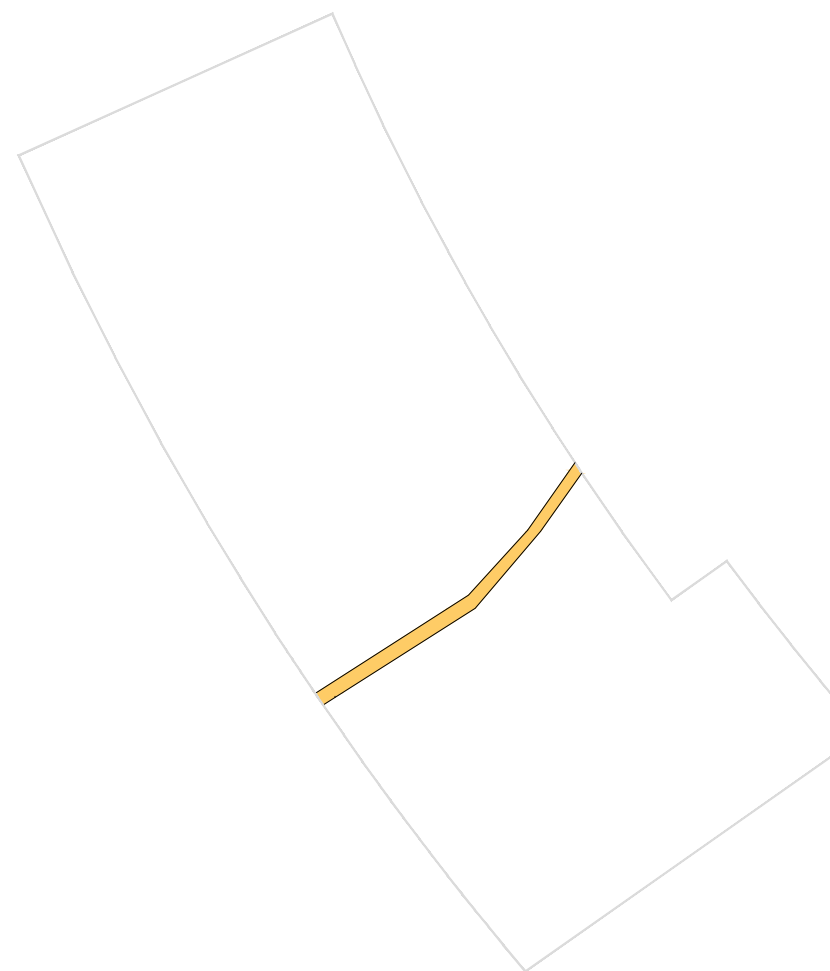
Fase 1. Traçat de la Riera de Tena o d'Escuder

Fase 2. Traçat de la mina (Finals del segle XVIII-Primera meitat del segle XIX)

Fase 3. Traçat de la sèquia (Primera meitat del segle XIX-Mitjans del segle XX)

UBICACIÓ

LLEGENDA

 Localització de la finca afectada

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica al carrer de Parcerisa, 20-26. Recinte de Can Batlló – Magòria (Sants-Montjuïc-Barcelona).

TÍTOL

Plànol de fases.

DIRECTOR

Jordi Petit Gil

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar / Markary García Álvarez

NÚMERO D'EXPEDIENT

470 K121-NB-2016/1-15422

CODI

019/16

470 K121-NB-2016/2-15765

DATA

Febrer-maig 2016

BASE TOPOGRÀFICA

ICC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

S/E

NUM

14

CLIENT

CORP EDIFICACIONS S.L.